

Promenad genom FÖRSLÖV

Förlövs näringsidkare under 1900-talet inom ”50”-skyltarna

Av Anders Ragnarsson

Nedtecknad år 2002

Artikeln är fri att kopiera om källan anges

(Text i kursiv stil) hänvisar till artikel på hemsidan till föreningen
Förlövs Socken Förr och Nu.

Tips: Skriv in några sökord i GOOGLE så hamnar man vanligtvis till artikeln.

Utgåva 03

Förord

Detta är en skrift som belyser ett litet stationssamhälle under förra seklet genom dess många olika näringsidkare. Den har tillkommit genom litteratursökning men till största delen hörsägen och intervjuer.

Inledning

Förslöv är ett samhälle på sydsidan av Hallandsåsen och gränsande till Skälderviken. I dag ingår den i storkommunen Båstad.

Under större delen av förra seklet kallades järnvägs- och poststationen Förslövsholm för att inte förväxlas med Färlöv.

Som född och uppvuxen i Förslöv har jag ett stort intresse att denna skrift har kommit till stånd.

Föreningen Förslöv Socken Förr och Nu, som jag var med om att starta, har också fått materialet i ett tidigare skede.

Källmaterial

I huvudsak är sådana fastigheter omtalade som haft en affärsrörelse i byggnaden. Vidare beskrivs de rörelseidkare under 1900-talet som startade sin verksamhet före år 1966.

Uppgifterna bygger dels på mina egna hågkomster, dels ingående intervjuer med ett flertal personer som är eller har varit bosatta på orten. Dessa personer är namngivna i Bilaga 1. Tillhörande foton finns i en extrabilaga.

En vandring genom byn med historiska glasögon.

Nu skall vi tillsammans gå en promenad genom Förslöv och besöka flertalet av de många affärsfastigheter och rörelseidkare som satte sin prägel på byn under 1900-talet. En fullständig lista över dessa framgår av Bilaga 2.

Vi startar i korsningen mellan Mercurivägen och Mejerivägen. Vi börjar att gå österut mot Banken

Vantinge Lokalförening (Mercurivägen 19)

När vi vänder oss österut har vi ett litet hus på den högra sidan som innehöll kontoret för Vantinge Lokalförening. Föreståndare var Karl W Andersson. Den var verksam i slutet 1940-talet. Föreningen hyrde lokaler utav Knut Hansson.

”Boelsa” (Mercurivägen 17)

Detta hus kallades ”Boelsa”, sannolikt efter någon tidigare okänd innehavare vid namn Boel i början på 1900-talet. Senare var Nils Lagesson och hans hustru Saga ägare.

Här fanns en frisersalong på 30 –talet som drevs av någon vid namn Sjöberg. Sjöberg bodde uppe strax öster om smeden Adler (”sme Adler”).

Fastigheten ägdes på 40-talet av änkan Märta Månsson som sedermera flyttade med sina tre barn (Yngve f 1914, Maja f 1916 och Birgit f 1918) till Landskrona. Hon sålde fastigheten till Knut och Rut Hansson.

(Mårtens väg 14)

(Här gör vi en avstickare)

Ett besök i andra fastigheten på vänster hand upp för backen på Mårtensväg. Här bodde en målare som hette Anton Olsson och hans fru Hulda från Himmelstorp. Där i ett uthus höll Arvid Olsson på med olika verksamheter. Först startade han ett snickeri och sedan en cykelverkstad.

Blixts diverseaffär (Mercurivägen 18)

Vidare strax till vänster på norra sidan av Mercurivägen träffar vi på en vit byggnad. Här startade Nore och Agda Blixt (f Christenson) en diverseaffär, som var den tredje diverseaffären i Förslöv. (Nore Blixt var född år 1875 och började som spannmålshandlare). I affären såldes även spannmål, koks, järnvaror, med mera. Nore och Agda skötte diverseaffären och överlät till anställda att sköta handeln med spannmål, koks och övriga varor. Några av de anställda var släktingar till Agda, bland andra Frits och Georg Christensson. Den siste som skötte spannmålshandeln var Georg Olsson.

När Nore och Agda blev gamla flyttade de in i ett hus öster om affären och då övertogs affären av Knut Hansson som drev vidare diverseaffären och Lantmannaföreningen övertog den övriga verksamheten.

Hugo Johansson har berättat för mig, att Sante Gudmundsson berättade att Nore ville sälja affären. Hugo och Sante åkte till Nore och det blev affär av och papperna skrevs, men Nore fick ingen handpenning. Några dagar senare ringde Nore till Hugo och sade att Knut ville

köpa fastigheten. Då Hugo från början varit lite tveksam, lät han affären gå tillbaka till förmån för Knut.

Diverseaffären upphörde år 1974. Ett par år senare, 1976, hyrde Berith Andersson lokalerna och inrättade en sybehörsaffär efter att hon övertagit lagret från min mors affär, Elsa Olssons Modeaffär.

Jag intervjuade Rut för flera år senare om hennes liv och skrev ned vad hon berättade. Dessa minnen finns på internet under hemsidan Förslöv Socken Förr och Nu.

Ur ”Skåne-Köpmän” tryckt dec 1924:

Nore Blixt, Förslövsholm.

Firma i specerier och kolonialvaror, glas och porslin, manufaktur och järnvaror samt spannmål, mjöl, foderämnen, fröer, stenkol och koks, etablerad 1908 av nuvarande innehavaren, Johan Nore Blixt, född i Förslövs församling, Kristianstads län den 21 dec 1875.

(Ruth Hansson berättar)

Lokalföreningen

Efter att Knut och Rut Hansson övertagit affären, bedrev Vantinge Lokalförening koks och spannmålsverksamheten. Kontoret fanns i Karl W Anderssons fastighet på Mercurivägen mitt för Mejerivägen. Föreståndare var tidigare nämnda Karl W.

Jag kommer ihåg Filip Jönsson, som var chaufför. Lastbilen, de använde, hade alltid skrikiga bromsar.

Vissa kvällar satt de kvar och ”drack”. Vi barn fick då springa in till affären många gånger under ”sittningen” och köpa en burk sardiner.

Verksamheten flyttades sedermera till nuvarande lokaler i Vantinge.

Folkets Hus (Mercurivägen 15)

Rakt över gatan ligger en lång, låg byggnad uppförd 1899 som Folkets Hus, efter det att en intresseförening bildats. Detta hus är ett av de äldsta bevarade husen i centrala Förslöv. Det invigdes år 1900, men det var svårt att få verksamheten att gå ihop, så föreningen gick i konkurs. En rad nya ägare trädde till, men tröttnade snart. Karl Nyberg och Edvin Andersson köpte fastigheten 1910 av skomakare Winberg, och år 1912 flyttade Edvin Anderssons familj in i huset. Först därefter började verksamheten i Folkets hus gå bra. Alltför bra tyckte grannarna, som sade att det där med dans var störande, och efter klagomål sålde Andersson fastigheten år 1919 till H. W. Strand som byggde om den till en fabrik för foderautomater.

På 30-talet köpte Nore Blixt fastigheten och han lät gräva ut källaren. Bagare Johan Strömberg med hustrun Ester hyrde östra delen, där han hade bageri i källaren och butik i gatuplanet, egentligen en halvtrappa upp. Det var Ester som bakade. Hon hade fått sin utbildning till bagare av Anton Ljunggren. Strömbergs kom från huset som kallades ”Långholmen” på andra sidan järnvägen, där de båda hade haft bageri men gått i konkurs. Efter Strömberg var det mor och dotter Levin som bedrev bageri här. Västra delen hyrdes av charkuterist Hilding Lindström och byggde om delen till charkuteri. Han var dock inte den förste charkuteristen i Förslöv, utan det var fru Hansson på hotellet som hade köttförsäljning nere i källaren. Näste charkuterist i huset var Gunnar Eriksson. På 50-talet köptes fastigheten av charkuterist Yngve Jönsson som stängde affären och flyttade rörelsen till Sandbäcksvägen. Där öppnades en större diverseaffär vid namn Yngves Livs. I Folkets hus-källaren drevs Svenssons bageri med butiken i östra gaveln. Denna rörelse flyttades året 1959 av Svensson till gaveln på det nybyggda Bjärehemmet, ett trevånings hyreshus, mittemot banken. Folkets hus övertogs sedan av konstnären Harald Kraft som hade ateljé i fastigheten.

I ett uthus på gården hade Fritiof Strömberg cykelverkstad på 30-talet. Han bodde hos sina

föräldrar Johan och Ester. Johan Strömberg hade på äldre dar skomakeri på Hjältabacken vid Margretetorpsvägen bortom Prästängen.

Skrädderiet (Mercurivägen 13)

Nästa hus på höger sida ägdes av Karl Johansson som omkring år 1910 sålde det till skräddarmästare Johan Lundvall. Huset inrymde skrädderi och herrekiperingsaffär. Johan hade sitt första skrädderi i källaren till huset där Ebba Olsson hade sin diverseaffär, Mercurivägen 26, och där sedermera blomsteraffären Gullvivan låg. Johan var gift med Ida Charlotta och hade sonen Ottmar, gift med Lizzie. Lizzie arbetade i många år i mjölkaffären på mejeriet. Förutom Johan och Ottmar arbetade Jean Persson i skrädderiet. Jean var ogift och bodde i ett äldre hus intill Berggrens i Viarp. Han var född 1898 och kom efter konfirmationen till skrädderiet. Han var också en mycket duktig kyrkosångare.

Johan och Ida Charlotta hade tre barn, förutom Ottmar, född 1904, ytterligare en son Folke, född 1905, som var skollärare i Förslöv och Ester, född 1902. Ester var i många år föreståndare för Pärsson & Co's filial i Ranarp. Hon gifte sig på 40-talet och flyttade till Västra Karup.

Ottmar hade tre söner, Lars Uno, född 1933, polis i Ängelholm, Nils Ottmar, född 1945, arbetade vid Televerket i Ängelholm, tillika med sin bror John Reinhold, född 1947.

Ottmar Lundvall tog över skrädderiet från sin far Johan, som dog 1952. Efter Ottmars död 1951 drevs det vidare av Jean Persson, som avled 1977. Rörelsen lades ner i slutet på 1950-talet och huset blev då en bostadsfastighet.

Vattenfabriken (Mercurivägen 11)

Nästa hus på höger sida inrymde en vattenfabrik för läskedrycker och ägdes av Carl Thurén. Detta hus och de två tidiga nämnda är bland de äldsta i Förslövs samhälle. Carl Thurén, Johan Lundvall och Edvin Andersson umgicks flitigt och spelade kort tillsammans. Hugo Andersson, Edvin Anderssons son, som jag erhållit många av uppgifterna om Förslöv från, arbetade här i Vattenfabriken med allehanda sysslor från 1932 till 1936. Hugo berättade att läskedryckerna var väldigt eftersökta i bl.a. Båstad.

En kvinna, Gerda, arbetade också i fabriken i flera år. Hon bodde ihop med Johannes Persson i det lilla röda huset, nuvarande Torgvägen 1, som låg öster om småskolan. Hon och Johannes var nog det första samboparet i Förslöv. Detta förhållande ogillades av prästerna i församlingen.

I fabriken arbetade även Sture Persson ("Karl Pers Sture"), som var bror till Henning Persson, som grävde brunnar. Ytterligare en arbetare var Alice Hallander, som har intervjuat, där hon bl.a. berättar om Vattenfabriken.

I ett av rummen i huset fanns den första läkarmottagningen i Förslöv på 1930-talet, men den drevs bara under några enstaka år. En tid under fyrtiotalet hade stadsläkaren Sven Neander mottagning här en eftermiddag och kväll i veckan.

Carl Thurén dog 1931, men vattenfabriken drevs vidare av hans hustru Hanna ända fram till 1947. Paret Thurén hade två barn, Hjördis och Carl Erik. Sedan köpte Carl Nelsson fastigheten och drev vattenfabriken några år tills den blev uppköpt och nedlagd av Pripps. Carl Nelsson var lantbrukare från Vanstad och hade tidigare varit i

Amerika.

(Lemonad och frukt från Förslöv)

Korgmakaren (Korgmakarevägen 3)

Innan vi går vidare till nästa hus gör vi en avstickare upp för backen. Där uppe tar vi till vänster för att snabbt ta till höger. I det andra huset på vänster hand bodde "korgmagaren". Han hette Sture Karlson och hade rörelsen i ett uthus. Sture var gift med Marta och de hade tre barn. Sonja, Malte och Gunnar "Mulle", som var postiljon i Föslöv.

Följande om Sture Karlsson är skrivet av signaturen ESSVALL den 1 nov 1966 i NST

Korgmakeriet är ett urgammalt yrke som nu håller på att helt försvinna i vårt land. Tiden har ställt utövarna av jobbet s. a. s. off side och det går inte längre att försörja sig på det. Det är korgmakare Sture W. Karlsson, Förslövsholm, som utan att darra på manschetten, säger detta. Och han vet vad han talar om, då det i år är jämnt ett halvsekel sedan han började att fläta korgar. Han håller på den dag som nu är och han är kanske den siste av sin yrkesgrupp, som utan att blinka åt något annat yrke, håller på med jobbet.

Sture Karlsson fyller 70 år någon gång i den underbara månaden maj till nästa år och kommer från början från Örkelljunga, korgmakeriets eldorado, med på sin tid en mängd yrkesutövare, som sålde i parti och minut och som gjorde större delen av vårt land – och någon gång också utlandet – osäkert. 1915 flyttade Stures far till Förslöv och pojken följde med och året därpå satte han sig vid fars sida och började att göra korgar. Jobbet är ett hantverk av gamla stammen och den, som utövar det skall besitta både kraft och handlag. Hela tillverkningsproceduren bygger på en oavbruten uppmärksamhet på de skeende som försigår.

Bara en förr i världen.

Att "Skäppekorgar" och annat i förr i världen togs från den en, som företrädesvis växer i Småland, har nog de flesta till mogen ålder komna, reda på. Men enekorgarna har numera helt spelat ut sin under århundrade - för att inte säga årtusende! / väl inspelta roll. Fortfarande finns det väl en och annan, som bara anser att det bästa är gott nog och endast vill saluföra sådana korgar, som helt och hållet består av ene, men dagens korgmakare har tagit rottingen till hjälp. Men ståndarna, d. v. s. de slantor som bär upp korgen, måste vara av ene, annars duger det inte. Enet hämtar Sture Karlsson från Småland medan rottingen kommer från Holland, vilket gör att inte ens en så äktsvensk vara som "Skäppekorg", numera har helt äktsvensk karaktär. Men de blir lika starka ändå, försäkrar Sture Karlsson, med eftertryck.

Kniven främsta verktyget.

I ett korgmakeri kan man inte upptäcka några maskiner och frågan är, om det inte är det enda hantverket, som i dagens läge, helt och hållet är i avsaknad av sådana. - Kniven är det främsta av de verktyg jag behöver för att klara av min uppgift, och utan den redade jag mig slätt. Dessutom behövs endast ett par tänger, för bl. a. Den ståltråd, som skall till för korgens stabilitet, säger hr Karlsson. Korgmakaren har alltså en "maskinpark", som långt ifrån är imponerande, men som väl fyller sitt ändamål.

4-5 korgar om dagen.

Korgmakeriet ger inte sin utövare någon större dagsförtjänst. Hr Karlsson förklarar att han under en normal arbetsdag, cirka nio timmar, kan förfärdiga 4 å 5 korgar. Nu för tiden är sortimentet inte så stort, endast två arter, kokskorgar och potatiskorgar. Den sistnämnda är den gamla "Skäppekorgren" och något mindre än sin storebror, vilken senare hjälper till att folk får sin koks under tak i resp. källare. Potatiskorgen rymmer precis 50 liter och var förr i världen en mycket stor artikel, som nu "undanskoffats" av lådor. Och kokskorgarnas antal blir färre och färre och här blir det eldningsoljan, som måste framstå som syndbock. Produktionen av korgar minskar för var dag som går och Sture Karlsson vill ha sagt att hans yrke snart är utdött. - När vi, som nu håller på med jobbet, är borta, går korgmakeriet, åtminstone i den nuvarande utformningen, till historien. Kanske någon kom mer att sakna det, men de är i så fall få. En korg kostar nu 7 å 8 kronor, men Karlsson minns när han tog 1 krona och 10 öre för

en sådan, och ändå kunde det hända att köparen prutade, då han kunde få köpa till billigare pris på annat håll.

Betydande rörelse förr i världen.

Så värst omfattande har väl aldrig korgmakeriet i Förslöv varit, men nog är det en himmelsvid skillnad på förr och nu. Sture Karlsson och maken Märta har fostrat tre barn och det har aldrig gått någon nöd på någon familjemedlem, förklarar han med eftertryck. Båda sönerna började så smått i faderns yrke men då de såg vart utvecklingen bar hän, tog de sin Mats ur skolan. De är nu väl försörjda på annat håll, liksom enda dottern

Sture Karlsson har drivit sin rörelse såväl i parti som minut, men han har aldrig ambulerat. Vad det gäller partiaffären har han haft sina främsta avnämare i Halmstad, bl. a. Hallands regemente och Halmstad-Nässjö järnväg. Men det var på den tiden det begav sig. Nu har kundkretsen minskats och bönderna, som tidigare kunde slita upp en massa korgar, lyser nu så gott som helt med sin frånvaro. Men Karlsson själv håller på med sin flätning och tänker inte ge upp ännu på många år. Om nu hälsan står bi och i skrivande stund talar allt härför. Men när han och de få kolleger han har, en gång är borta får man antingen ta till maskintillverkade - om det finns sådana - eller helt gå in för plast. Så får den allmänhet, som använder korgar göra sina jämförelser utan att kunna göra något åt det. - Då priset inte på långt när följt med tiderna blir dagspengen därefter. Jag håller styvt på arbetstiden; börjar kl. 7 och slutar kl. 17 med en timmas middagsrast. Och min dagsförtjänst blir så gott som aldrig över 25 kronor. Man får komma ihåg att materialet till en korg, går till omkring 2 kronor och 25 öre, så det är visst inte förtjänst allt, deklarerar Karlsson. Men jag trivs med jobbet och jag försäkrar att det skall mycket till, om jag skall kunna hålla mig ifrån verkstaden. Och så har jag hittills kunnat glädja mig över en sällsynt god hälsa och detta tillskriver jag mycket det faktum att jag alltid tyckt om att arbeta. Visst kan jag, om jag vill, ta mig ett par timmars siesta då och då, men jag gör det nästan aldrig.

Fru Märta, 69 till nyår, nickar instämmande och båda talar om att det hänt mycket också med den villa de inköpte 1920. Den innehåller nu alla bekvämligheter och makarna har ett riktigt vackert hem. Som också är gästfritt! Båda sakerna garanteras av skrivaren, som också för första gång i sitt liv, blev insatt i korgmakeriets labyrinter. Som så många hantverkare har Sture Karlsson haft god hjälp i sin hustru, som klipper och ordnar ståltråd, medan mästern själv med van och säker hand klyver spånor och lägger sista hand vid de 23 pinnar, som skall bära upp ytterhöljet på de korgar, som när Märten är över, skall fullpackas med specerier och gå som vinst en bingokväll Den nya tiden har gjort sitt intåg!

Innan denna artikel i NST-serien avslutas kan bara nämnas att den förnöjde korgmakaren i Förslövsholm alltid specialiserat sig på arbetskorgar och aldrig ägnat sig åt tillverkning av s. k. ”handlekorgar”.

(Korgmakarevägen 5)

I nästa hus bodde Erik Andersson, ”Dala-Erik”. Erik sålde nypotatis, symaskiner m.m. Han var gift med Sigrid och hade två barn.

(Hans (Hasse) Andersson – en Förslövsbo berättar om sitt liv)

(Korgmakarevägen 7)

Ytterligare ett hus bort ligger ett rött hus (i dag kanske ommålat). Detta var det första huset i området. Här hade Oskar Karlsson korgmakeri. Han hade två söner, Erik och Sixten och en dotter Greta samt sonen Sture från ett tidigare äktenskap. Det var denna Sture som startade korgmakeri i grannhuset. Sixten och Erik hade tillstånd av kyrkan att skära hasselkäppar i Pugeket. Dessa hasselkäppar användes till greparna. Materialet i övriga korgen var av ene och ”importerades” från Småland. Erik blev fabriksarbetare och Sixten målarmästare i Båstad.

(Mercurivägen 9)

Vi går nu tillbaks och kommer nedför backen och ut på den tidigare gatan där det som sagt var tätt mellan rörelseidkarna. Även huset efter Vattenfabriken ägdes av en rörelseidkare. Det

var frisörmästare Wester. Han hade även en radioaffär i högra delen av nederdelen på huset. Tomten ägdes först av Carl Thurén som hade potatisåker här. Sedan köptes den av ”Stationskar” Jönsson. Denne Jönsson hade en son, Kurt, som tog sig namnet Onsmark och han var skomakare. De byggde först ett uthus där Kurt hade sitt skomakeri och där han själv bodde i ena halvan. Något större hus byggdes inte utan det kom till under 40-talet av näste ägare som var Gunnar Wester.

Wester hade tre barn, GunnBritt gift i Åstorp, Leif bor i MunkaLjunby och Rolf som bor i Förslöv.

Gunnar var även vice brandchef.

Polishuset (Mercuriv 7)

(På denna fastighet har det inte funnits någon näringsidkare)

Detta hus har tidvis hetat ”polishuset” Huset var det första som byggdes på ”Sandbäcks” mark och uppfördes av byggmästare, snickare Karl Andersson ”Charles”, vars moder var ”barnmorskan på Ljungbyholmsvägen”, sedermera köptes det av fjärdingsman Karl Henrik Johnsson.

Möbelaffären (Mercuriv 5)

Innehavare var Erik Hansson gift med Ella, som också låtit bebygga fastigheten på 1930-talet. Denna fastighet inköptes senare av Föreningssparbanken som öppnade filial i byn. Erik och Ella hade fyra barn, SvenErik, BengtÅke, KarlAxel (Kalle) och HansOlof

Arvid Olssons (Torgvägen 2)

Tvärs över gatan bodde Arvid (gift med Hulda Strömngren) som hade en elfirma med butiken i ett uthus.

Arvid Olsson byggde först ett hus snett bakom ”Folkets hus” ungefär 1914. Han var den i byn som först hade en bil. Han hade här en verkstad där han reparerade allting. Han var även byggmästare. Han var den förste som lärde folk köra bil här i Förslöv. Till exempel 1917 lärde han Edvin Andersson att köra bil.

Allan skomagare (Mercuriv 3)

Snutt över vägen på höger sida i källaren i ett ljusrappat funkishus hade Allan ”Skomagare” Nilsson sin skomakarverkstad.

(Mercuriv 6)

Huset på vänster sida innan banken byggdes av Gösta Rosen som hade skomakeri. På 1920-talet övergick Gösta Rosen till att köra taxi. Han sålde huset till en fiskhandlare från Grevie. (Fiskhandlaren hette Malte Johansson och gift med en Dahlin. De flyttade till Grevie där han övertog sitt hem, en lantgård i Ängelsbäck.) Han körde med en Citroen och sålde fisk, men det gick inte så bra så han sålde huset i sin tur till Helmer Jönsson som öppnade klockmakeri på 1930-talet. Denne Helmer var en före detta arbetare hos klockfabriken Rand, och hade även arbetat hos fru Thurén några år. Helmer tog sig namnet Ermyr. Han hade bott på Åselid, så Hugo kände honom. Han var gift med Hulda Rosenborg.

Banken (Mercuriv 2)

Nu kommer vi fram till sista affärsrörelsen på denna gata nämligen banken. Fastigheten uppfördes under mitten av 20-talet. Byggmästare var Rantzow som tillsammans med murare

Janne Jönsson stod för byggnationen. (Dessa båda hade var sin fastighet, vilka låg tio meter fel, nere vid järnvägen) Huset har byggts om flera gånger.

Byggnadens bottenvåning rymde från början banklokal och bostad för kamrer Söderholm. På andra våningen fanns bostad och mottagning för ortens sjuksköterska, syster Amanda och barnmorskan fröken Johansson.

Banken var från början öppen ett par timmar några dagar i veckan. Då tjänstgjorde, förutom kamrer Hugo Söderström, ordförande Elof Troedsson och någon av styrelsemedlemmarna som kassör. Bankboken vandrade längs disken, noterades och bokfördes, varefter en eventuell hundralapp utlämnades.

Ortens stora expansion har väl mycket kunnat ske på grund av bankens tillvaro. Till allting behövs ju pengar.

Dagens Förslöv blev resultatet av vad som fanns i huvudet på några gubbar.

Nu kan vi välja att antingen gå till vänster nedför backen eller att gå tillbaks till vår utgångskorsning och komma hit senare och då nedifrån backen. Vi väljer att gå tillbaks. När vi nu går norr ut från korsningen innehåller alla husen på denna gata utom ett en rörelseidkare.

(Mejeriv 1)

Vi startar i hörnhuset till vänster som ägdes av målarmästaren Joel Åström mellan åren 1907 och 1917.

Ni kan läsa vidare om honom vid hans senare fastighet söder om hotellet.

Modeaffären (Mejeriv 4)

Andra huset på höger hand, är ett rött tegelhus.

I lagfartsbeviset står att läsa:

§171

Södra Åsbo och Bjäre Häradsrätt gör veterligt, att lagfart gemlikt Kongl. Förordningen den 16 juni 1875 denna dag under ofvanstående § i protokollet blifvit meddelad a 0,06409 har från 65/1232 mtb. No 1 Slammarp afsöndrad jord, i jordeboken benämnd No 16 Slammarp, för Janne Johlin, hvilken enligt köpebref den 1 oktober 1902 köpt nämnda fastighet af Per Pålsson för 700 kronor.

Engelholm den 20 november 1902

På Häradsrättens vägnar:

B Hellbom

Kostnaden var 1 kr för beviset och 1 kr för utdraget ur lagfartsboken.

Den 23 oktober 1906 köpte skräddaren Janne Johlin till ytterligare mark av Per Pålsson. Storleken var 0,043724 har och köpeskillingen var 371 kr och 70 öre och benämningen blev 26 Slammarp. Härefter bebyggdes fastigheten.

Den 29 november 1910 hölls offentlig auktion på de båda fastigheterna Slammarp No16 och No26 eftersom Janne Johlin gått i konkurs. Johlin flyttade från byn liksom ett par andra skräddare på grund av sämre tider för dem.

Högsta budet vid auktionen gavs av Byggmästare Elof Rantzow tillsammans med lantbrukaren Johannes Sonesson och eldaren C. Andersson. Utropspriset stannade vid 5300 kr.

Den 26 mars 1912 köpte Fröken Hanna Lundberg fastigheten för 6250 kr. Här kom Hanna Lundberg att bedriva sin rörelse i 26 år. Hon startade en Handarbets- och Modeaffär med damskrädderi. Hanna hade utställning av varor inför varje jul. Hon bedrev även syskola. Hanna hade normalt tre anställda, en i affären och två i syateljén. Min mor, Elsa Holmberg, (född 1911) arbetade i affären i slutet av 1930-talet.

Den 18 januari 1938 köpte Elsas far, Herman Holmberg (innehavare av toffelfabriken) fastigheten åt henne. Köpeskillingen var 13000 kr för fastigheterna samt 2000 kr för inventarierna i affären och bostaden samt för lagret. Köpekontraktet var daterat 18 januari men det registrerade köpebrevet var daterat den 29 augusti där tillträdesdagen var satt till den 1 september 1938.

Den 30 juli 1938 beviljade Kristianstads Landskansli att Elsa Holmberg får idka handel med modesaker och diverse andra varor under firma "Modeaffären Elsa Holmberg". Affären öppnade hon den 19 september 1938 och drev den till sin död år 1976. Därefter blev fastigheten endast bostadshus. I lagfartsbeviset från den 27 mars 1940 benämns de båda fastigheterna som Slammarp 1²⁶ och 1³²

År 1940 gifte sig Elsa med Ragnar Olsson som då var löjtnant och inkallad. Han hade före kriget startat läskedrycksfabriken Ängelholms Nya Vattenfabrik där han även säsongvis bedrev äppelmusteri.

De hade två söner, jag, Anders Ragnarsson född år 1941 och Benkt Ragnarsson född år 1943.

Signe Pettersson, Svea Jansson, Eva Johansson och Berith Andersson var alla expeditörer som i kronologisk ordning arbetade hos Elsa. Svea Jansson arbetade där i många år och bodde i ett obekvämt gavelrum på andra våningen. Berith arbetade där när Elsa blev sjuk och dog och då köpte hon rörelsen och lagret och startade affär inne hos Knut Hansson.

Ur "Skåne-Köpmän" tryckt dec 1924:

Hanna Lundberg, Förslövsholm.

Firma i manufaktur och modevaror samt damskrädderi, etablerad 1899 av nuvarande innehavaren, Hanna Bernhardina Lundberg, född i Förslövs församling, Kristianstads län den 22 april 1868. F.d. ledamot i pensionsnämnden; ledamot i barnavårdsnämnden; styrelseledamot i Svenska Röda Korsets lokalkommitté i Förslöv.

(Hans (Hasse) Andersson – en Förslövspåg berättar om sitt liv)

(Mejeriv 6)

Tredje huset ägdes tidigt av prästgårdsarrendatorn Karl Olsson.

Först fanns här på 20-talet ett spannmålmagasin och här togs emot spannmål från bönderna.

Senare revs detta och den nuvarande villan byggdes

Senare bedrevs ett skrädderi av Svensson.

Och därefter en damfrisering med namn Haldasalongen.

(Brandv 2)

Vi tar nu vägen till höger mot brandstationen.

Första huset på höger hand var det första hus som Hugo Anderssons far byggde i Förslöv. Han byggde det åt Skräddarmästare Otto Hoffert som hade skrädderi här innan han flyttade ner till hörnhuset vid mejeriet.

Fru Hoffert utbildade även sömmerskor.

(Brandv 3)

Längre upp på samma gata, huset på vänster hand innan brandstationen, lät stationskarlen Jönsson (Senare Onsmark)(han som tidigare byggt bredvid Vattenfabriken) uppföra ett hus där sonen Kurt startade skomakeri i källaren.

Kurt började som lådspikare på Margarinfabriken men flyttade sedan till en morbror i Halmstad där han utbildade sig till skomakare och flyttade sedan hem igen till föräldrarna.

(Mejeriv 8)

Fjärde huset på gatan ner mot mejeriet innehades av Skomakare Werner Svensson som bedrev skomakeri och skoaffär.

Huset byggdes av Verner före 1935.

Verner började sin bana som skomakare i Förslöv i sista huset på ”Sigurds street”. Därifrån flyttade han rörelsen till Stickornas hus. (Stationsv 21)

(Mejeriv 10)

I sista huset på höger hand på denna gata hade Anton och Maria Ljunggren sin bagerirörelse kombinerat med bostadshus.

De kom till Förslöv år 1900. Bageriet bedrevs mellan åren 1900 och 1932, då Anton gick i pension.

Ca 1925 kostade en kaka bröd 25 öre och en slät bulle 2 öre.

Den sista bagerskan här var Karl Svenssons (Lille Karlsa) mor Signe.

Här såldes även pressjäst, som bland andra mjölkskjutsarna kom hit och köpte på beställning från ”bonnamororna”.

Vid sidan om bagerirörelsen ägnade sig Anton åt ett mindre jordbruk med en ko och en häst, någon gris samt höns. Han ägde mark mellan Adlers smedja och Åselid.

Anton och Maria föddes år 1865. Anton dog 1944 och Maria 1952.

Anton och Maria hade fyra söner Ture, Ivar, Henning och Sune, där Ture dog i unga år.

Hennings dotter Britt hade damfrisörsalong i fastigheten.

(Mejeriv 9)

Huset mitt emot, i hörnet ner mot järnvägen, uppfördes av skräddarmästare Otto Hoffert, som hade ett skrädderi.

Ivan Magnusson, bördig från Ängelholm, som först var bodbiträde hos Sven Persson innan han hyrde denna fastighet och därefter köpte och startade speceributik i början på 1930-talet.

Anders Trädgård började där som springpojke 1936. Här arbetade också Ivans syster Anna-Greta Karlsson.

Enligt utsago arbetade min mor här en tid.

Göran Olsson köpte fastigheten och startade radio- och TV-affär vid namn GO-radio.

(Torgv 15)

Ser vi snett över ”torget” ligger det en fastighet som sedermera inrymde en kemikalieaffär.

Per Bergström med hustrun Karolina Jeppdotter ägde först fastigheten. Han ombesörjde att låta slakta grisar åt bönderna. När grisarna kom till stationen satte han klämmor i öronen innan de stoppades in i godsfinckor för transport till Halmstad. Bergström hade en dotter, Hulda. Hon gifte sig med en järnvägstjänsteman vid namn Forsman. De fick en son, Malte. Han hade sedermera en affär uppe i Gånarp. Han var gift med Hildur, en av ”Jansatöserna”.

Sen reste Hulda till Amerika och då såldes fastigheten till Kjellander i början på 1930-talet, som etablerade en färg- och kemikalieaffär. I början sålde man även radioapparater. Den försäljningen startade han i fastigheten mitt emot gamla "fattighuset" där sedermera Kalle Gren bodde. Fride Jansson, som var expedit i affären nere vid torget, sade att de sålde ungefär en apparat i månaden. Kjellander åkte ut och levererade apparaten samt monterade den rätt stora antennen. De fick gärna ha apparaten på prov ett tag. När Kjellander dog drev änkan företaget en liten tid. Sedan köpte Sven Thor fastigheten och rörelsen för att i sin tur sälja den till Karl-Axel Nilsson som även hade färgaffärer i Vejbystrand och Ängelholm. En expedit som i många år arbetade för Karl-Axel var Karin Oskarsson. Affären lades ned år 1985.

(Torgv 28) och (Torgv 26)

Om vi ser runt hörnet på mejeriets f.d. ishus och bakom det grå funkishuset hade där en kistförsäljare vid namn Karl Troedsson sin verksamhet.

Hugo Johansson berättade att Karl tillverkade kistor av bräder från timmergården, men fick även färdiga kistor som kom på järnvägen.

1916 flyttade Adler-familjen in i detta hus och köpte samtidigt fastigheten där "Adlers Smedja" nu ligger. Adler byggde där en smedja, Bostaden hyrde de av Troedsson till 1922 då boningshuset bredvid smedjan byggdes.

Sonen Ragnar Adler med familj hyrde här 1939-1943.

Karl föddes ca 1885 och höll på med kistor tills han var 70 år, berättar Kaj Adler.

(Torgv 24)

Det grå funkishuset är byggt av Otto Hoffert som flyttade hit från sitt andra hus nere vid mejeriet. Där bedrev han skrädderi och hade elever samtidigt.

Anna Adler berättade att hon arbetade här och hade som lön 1,50kr om dagen. (Slutet av 20-talet)

Anna skötte sysslor på morgonen till klockan 9 hemma på gården i Ängelsbäck, sedan cyklade hon hit och arbetade på dagen mellan 10 och 5 och när hon kom hem igen på kvällen arbetade hon på gården så länge det var ljust.

Familjen Hoffert flyttade härifrån troligen år 1939.

I fastigheten hade Britt Skagerberg frisersalong. Huset benämndes vid denna tid som "Klockarehuset".

Britt och Erland Skagerberg flyttade hit från "Långholmen".

(Torgv 10)

Innan vi lämnar torget gör vi en avstickare i gatan upp mellan kemikalieaffären och damfrisörsalongen. I huset till vänster mitt i svängen hade Maj Jönsson sitt föräldrahem och där hade hon en damfrisörsalong i början på 1930-talet. Hon flyttade sedermera till Göteborg där hon även hade en salong.

En del fastigheter intill Torgvägen avstyckades från ett torp (sedermera kemikalieaffären) som muraren och byggmästaren Janne Jönsson köpt år 1923.

(Hörnet Stationsv och Mejeriv)

Vi befinner oss fortfarande i trevägskorset och ser mejeriet rakt framför oss.

Detta var en i forna tider livlig plats. Längs järnvägen låg en långa innehållande stallplatser för mjölkuskarnas hästar samt plats för mejeriets kollager. Framför gick ett litet stickspår från järnvägsområdet, så att kollaster kunde lossas direkt från vagnarna.

Tidigt på mornarna var det tävlan om vem som först kom fram med sina mjölkkanor. De stackars hästarna drevs hårt när en skjuts på vardera sidan av järnvägen var på väg in.

Mjölkkanorna lastades av och tömdes i en behållare för vägning.

Mejerist Hjalmar Uddman stod punktligt hela förmiddagen, vägde och antecknade. Mjölken separerades för smörtillverkning. Återstående skummjolk fick sedan mjölkskjutsarna i retur för transport till lantbrukarnas ”mjölkabor”. Detta tog väl någon timmes tid, varför hästarna sattes in i stallet. Kuskarna, som ofta användes till diverse ärenden, utträttade dessa. Skjutsar kom långväga ifrån, Atteköp, Karstorp, Vejby, Ranarp m.fl. byar i omnejden. Mejeristens bostad samt mejeriets kontor fanns också i fastigheten. Uddman skötte räkenskaperna och genom att ständigt räkna ner dessa långa rader av leveranser, blev han som en levande räknemaskin. Försäljare av räknemaskiner försökte sälja, men i den tävling de satte upp, segrade alltid Uddman med bred marginal, så något köp blev det inte. Han tog två till tre siffror i taget.

När Uddman pensionerats byggdes en ny mejeribostad ”på andra sidan bäcken”, då till Jerker Rohlsson. Gamla bostaden blev lagerlokaler och på gaveln en försäljningslokal för mejerivaror som hushållen då hämtade i sina mjölkkanor. Den gamla butiken hade legat inne på gården. På andra sidan vägen byggdes ett s.k. ishus dit lantbrukarna, när mangelgravar och andra vatten på vintern frusit till, levererade uppsågade isblock, som sedan under sommaren användes i isskåp för nerkyllning. Kyl- och frysskåp hade ännu inte uppfunnits. Isen i ishuset bäddades i sågspån som isolering.

Tidigare på ”på andra sidan bäcken” låg här en stor gård som hette Åkagården. Den flyttades ut före 1885 då järnvägen byggdes.

Hugo J, som arbetade hos grannen från 1935, berättar följande:

Tore Ahlstedt var maskinist, Kalle Gren var smörmejerist,

På 1920-talet började bönderna koka grisapotatis här på gården utanför byggnaden. Detta upphörde åren 64-65.

Uddmans svärson, som var tandläkare, lär ha haft en praktik på andra våningen.

Lissi Lundvall arbetade här och sålde till allmänheten.

Innan jag berättar om nästa hus och några till på samma gata som heter Stationsvägen, vill jag nämna att för dessa fyra fastigheter gällde att de låg tio meter för långt västerut närmare järnvägen. Under mitten av tjugotalet pågick häftiga diskussioner mellan statens järnvägar och fastighetsägarna längs järnvägen timmergården/mejeriet. När västra stambanan en gång drogs fram genom samhället och SJ lade beslag på vissa markområden begicks misstaget att SJ endast inhägnade det då erforderliga området, trots att den verkliga gränsen gick ca tio meter längre åt öster. Sedan styckades tomtarna längs järnvägen av och det byggdes fastigheter, vilket fick till följd att husen kom att ligga till stor del inne på SJ:s område. Timmergårdens spikbod och kontor, Henning Ljunggrens halva hus liksom byggmästare Rantzows och Bröderna Åkessons hus låg till hälften på SJ:s mark. Läget skärptes och undersökningar verkställdes om vem som hade rätt. SJ krävde betalt för marken så att huskropparna blev friköpta. P.B. Persson gjorde undersökningar vid länsstyrelsen i Kristianstad och fick konstaterat att Timmergårdens tomt avstyckats före S.J:s framdragande, men han förbisåg det finstilla i utslaget om att man måste överklaga inom trettio dagar, så han, såväl som övriga, fick betala sina jordbitar en gång till.

(Stationsv 1)

Granne till både mejeriet och speceriaffären ner mot järnvägen ligger ett i dag stort funkishus. Denna fastighet har inrymt många affärsrörelser. Det började som ett envåningshus med papptak och en liten blomsterrabatt innanför ett vitmålat rutstaket längs vägen.

Arthur Persson har berättat att det var Nils Jönsen på Åkagården, den gård som låg på andra sidan bäcken vid mejeriet, som startade affären. Han bodde inte själv i fastigheten eftersom hans gård låg så nära. Han hyrde ut ena delen till skraddarmästare Berg som här bedrev skrädleri. (Fader till konstnär Christian Berg). Dottern Emma (Nilsjöns Emma) övertog affären efter fadern. Arthur berättar vidare om Emma att hon var rysligt ärlig. Så när alla varorna steg då kriget tog slut satte alla handlarna upp priserna allt efter som det steg på det gamla lagret och tjänade pengar. Men Emma hon skulle ju hålla sitt pris. Men när då varorna sjönk så hade hon inte tjänat några pengar. Hon hade inga pengar, ingen buffert att stå emot med.

När Emma dog övertogs rörelsen av två bröder Åkesson, som då renoverade huset helt och byggde på en ny våning. När även dessa gått bort såldes affären till Peärsson & Co, som drev den ett antal år. Därefter gjordes bottenvåningen om till ortens första postkontor utanför järnvägsstationen. Övervåningen inreddes som tandläkarpraktik och bostad till Lars-Olof Persson. Sedan tandläkarpraktiken överflyttats till Bjärehem mitt emot banken använde Torsten Peärsson själv bostaden fram till sin bortgång, då fastigheten försåldes. Huset har sedan genomgått ytterligare en mycket omfattande renovering och inrymmer för närvarande fyra bostadslägenheter.

Hösten 2002 intervjuade jag Hugo Johansson som har arbetat i denna affär och han berättar följande:

Bröderna Åkesson, Tage och Henning, var bröder till Kyrkoherde Otto Edhes fru Alfhild. Tage dog den 20/3 1939 42 år gammal och Henning dog 22/9 1939 41 år gammal. Båda dog i TBC på sanatoriet i Spenshult. När bröderna köpte affären av Emma Jönsson som dog i TBC blev huset inte sanerat mot sjukdomen som brukligt var. Det var kanske därför som de båda bröderna erhöll samma sjukdom. De är begravda på Barkåkra kyrkogård. Otto och Alfhild kom och gav nyckelknippan till affären och kassaskåpet åt Hugo och bad honom sköta affären. Inga pengar räknades eller någon inventering utfördes utan de litade till fullo på Hugo.

Det var verkligen en speceributik i ordets rätta bemärkelse. De hade till och med koks försäljning, där de olika affärerna fick lämna anbud till skolorna och kyrkan. Einar Andersson från Karstorps Boställe körde ut koksen åt bröderna Åkesson. Hugo berättade att i längan på gården hade man kolen och koksen. Han fick hjälpa till med koksen där på kvällarna efter ordinarie arbetstid utan att få ett öre betalt och han blev alldeles svart. Koksen till skolorna och kyrkan kördes direkt ut, men till övriga kunder skulle den in och vända i magasinet. På skolorna fick vaktmästaren sköta inlastningen, men bl. a. till kyrkan så fick Hugo gå dit och skyffla in koksen.

I längan på gården förvarades också salt, mjöl, linolja, maskinolja och besprutningsmedel som såldes i lös vikt på medtagna flaskor. Det fanns särskilda etiketter för de olika besprutningsmedlen. Dessa var mycket giftigare än i dag. Koppavitriol, som var ett pulver, blandades som gift i Rödfärg.

Hugo berättade att min mor (Elsa Holmberg) flitigt umgicks med båda bröderna Åkesson. De var alla tre ute och gick i skog och mark samt hade även intresse i kyrkligt arbete.

Hugo fick 25 kr per månad och efter andra månaden fick han 35 kr.

Signe Svensson städade och tvättade åt dem. De hade ett antal hushållerskor. Alfilds dotter Lisbeth (f 1918), Hugos syster och en kusin till Hugo.

1934-1935 köpte de en Ford-bil.

(Hugo Johansson berättar) (Hugo Johansson berättar "En dag i affären")

(Ljungbyholmsv 2)

Vi kommer att gå vidare längs järnvägen söderut, men först skall vi rikta blicken rakt över järnvägsspåret. Förut var här en järnvägsövergång. Vägen bort mot industriområdet fanns inte, men vägen var utritad på gamla kartor som om den fanns. Just i backen upp mot övergången ligger ett hus i vilket har inrymts ett bageri där innehavaren hette Beck. När sonen sedan övertog fastigheten bedrev han även urmakeri. Därefter ägdes fastigheten av Ljungdal som hyrde ut huset till familjen Alex Persson. Alex var "Märaskräddare" Detta skedde mellan 1935-40. Hugo J berättade att Alex kom och köpte en låda pilsner varje dag hos bröderna Åkesson.

(Stationsv 3)

I nästa hus har byggmästare Rantzow bott. Därefter köptes fastigheten av bröderna Åkesson som hyrde ut till inneboende.

Därefter startade Henry Holmberg en sportaffär där det såldes bland annat cyklar och skidor. Henry stod aldrig själv och expedierade i affären eftersom han arbetade i sin faders fabrik samt bedrev en taxirörelse. Henry sålde även radioapparater, Om detta skedde med utställning i affären eller bara via sin taxirörelse har ingen kunnat berätta.

Ungefär år 1947 köptes fastigheten av Einar Ohlin..

Han hade en cykelaffär och inne på gården en cykelverkstad. Tidigare var han bagare hos Johanssons bageri innan han flyttade till Bjuv för att sedan flytta tillbaks hit till Förslöv och bli cykelmakare. Första tiden hade han cykelaffären i källaren hos svärfadern (dottern hette Elsa) Hilmer Johansson.

(Stationsv 5)

Huset töre Timmergården innehades av Jöns Persson i början på 1900-talet. Han kallades för Äggajönsen. I huset var även inrymt ett litet bås för en häst. Jöns köpte upp ägg och fläsk som han med häst och vagn körde till marknaderna i Ängelholm och Helsingborg. Fastigheten köptes sedan av Karl och Signe Svensson. De hade tre barn, en pojke och två flickor där den ena flickan, Gulli, var barnflicka hos min mor åt mig.

Timmergården (Stationsv 9)

Nu kommer vi fram till timmergården som är nästa fastighet.

En stor del av nedanstående uppgifter har jag fått av Marianne Nerhagen som jag intervjuade i mars år 2002.

1901 köpte PB Persson fastigheten av spannmålshandlare Larsson utom ett magasin i sydvästra hörnet som Larsson utnyttjade tills vidare. Några år senare införlivades även detta magasin. Marken på andra sidan järnvägen inköptes av det lilla lantstället , ägt av Marianne Nilsson, bakom bagare Johansson. Kolmagasinet som låg tätt intill järnvägen på järnvägens mark köptes till först på 50-talet. På tomten andra sidan järnvägen hade familjen Persson sina höns, sin hushållsgris och duvslag. För all verksamhet på båda sidor sprang folk fram och tillbaks rakt över alla tre järnvägsspåren.

Patrik Bernhard Persson och Nanna Persson född Svensson, (Mariannes far och mor) kom båda från lantbrukarfamiljer i Västra Karup Nanna från Påarp och Patrik från Bjäragården. Paret Persson fick fyra barn. Märta (1902-1903), Marianne född 1920 gifte sig med Gösta Nerhagen som övertog Timmergården, Malte född år 1904 (-1978) blev civilingenjör och senare vice VD på LM Ericsson och Gösta född år 1907 (-1936), arbetade på strumpfabriken och var ämnad att senare överta chefskapet där.

PB Persson var mycket driftig, han var med om att starta Strumpfabriken och var initiativtagare till Bjäre Kraft.

Under de första årtionden fanns det två arbetare förutom Patrik. Långt senare fanns det sex arbetare förutom kontorspersonalen.

I början kördes varorna ut med häst och vagn. Det fanns två ardennerhästar, de båda hästarna hette Max och Felix, säger Marianne. Stallet fanns längst upp i den långa byggnaden som började nere vid vägen och gick ända upp till tomthörnet. Sedermera byggdes stallet om till mangelbod för en stor stenmangel. En kusk hette Johannes Persson och bodde bredvid mellanskolan mot banken räknat. En annan arbetare hette Anton Olsson och bodde uppe på åsen. En kontorist som arbetade där på var Sten Månsson som var född på Vistorp. En ”lustig” sak var att under skördetid ringde lantbrukarna till Timmergården och bad att få låna personal. Det här om hästarna och arbetarna gäller åren runt 1930.

I början på verksamheten handlade PB Persson även med spannmål och lantbruksmaskiner och reservdelar till dem. Marianne nämnde särskilt självbindare.

1940 förlovade sig Marianne med Gösta Nerhagen. En tid senare frågade den blivande svärfadern om Gösta han var intresserad av att börja på firman.

År 1941 dog Mariannes far och familjen ombildade firman till aktiebolag år 1942, Samma år gifte sig Marianne och Gösta. Efter bolagsbildningen blev Gösta chef på företaget.

Hjalmar Uddman var revisor på firman i många år.

Bagare Ljungrens båda söner Henning och Sune började redan som unga arbeta på Timmergården. Det var stor åldersskillnad på dem. Henning var lagerchef och Sune var chaufför. När Henning dog blev Sune lagerchef.

På 40-talet arbetade även Sture Karlsson uppe från åsen (Sture i Dalen). Karl Svensson som bodde granne med Timmergården arbetade också där som extra personal, liksom Nore Persson och Gustav Ljungdal. Lite senare kom även Frans Johansson och Karl Svensson, ”Lillekal” kallad, båda var chaufförer. Det är väldigt svårt att tidsplacera alla som arbetat där. Här följer några fler anställda. Curt Bauge, en släkting till Marianne, började som ung på firman som kontorist och var där under hela 40-talet cirka. Han bodde i ett litet rum intill kontoret och åt med familjen. Erik Persson var kontorist på 1920-talet. Axel Person arbetade på kontoret. GullBritt Axelsson och Bengt Hellberg, båda på 1960-talet på kontoret. Karl Svenssons fru Signe städade på kontoret. Rune ”Hulrugered” Persson arbetade på lagret. Hjalmar Uddman var revisor. Malte Persson Karstorp och Ivar Andersson Vistorp.

Jag, som bodde granne med Timmergården, kommer ihåg, att vi barn på somrarna efter arbetstidens slut, fick åka med lastbilen, tillsammans med de anställdas familjer, till Stora Hult och bada. Oftast var det ”Lillekal” som körde.

Det finns ett antal bilder som gavs till personalen julen 1954.

Bild 1: de båda lastbilar som fanns 1954.

Bild 2 och 6: Malte Persson och Sune Ljunggren (bild 6 omvänd placering).

Bild 3: Frans Johansson.

Bild 4 och 7: Ivar Andersson.

Bild 5: Sune Ljunggren, ”Lille Kal” och Malte Persson.

Under kriget var det mycket besvärligt på grund av att alla från och till var inkallade. Första större julgranen utomhus i Förslöv var på Timmergården under 50-talet. (Slut på intervjun.)

Timmergården hade verksamhet på båda sidor om järnvägen. På västra sidan om järnvägen mellan järnvägen och vägen låg kol och torvladan. Bland annat så kunde man lasta av från järnvägsvagnar, som stod på ett stickspår, rakt in i detta magasin. På andra sidan av vägen och utmed vägen låg en stor timmerlada med en rik sortering av sågat timmer i alla dimensioner från 10x10 tum till mindre. Dessa grova timmerstockar, som ju i dag icke förekommer, användes när lantbrukarna byggde sina stora lador, bockstyver. Lite längre in på tomten från vägen låg sågen, med såväl cirkelsåg som planhyvel och här formades de trädimensioner som för tillfället inte fanns i lager. Även lagerlokaler för konstgödsel fanns här.

På våren och sommaren, då husbyggena var igång, kom ofta lantbrukarna tidigt på morgonen med sina ”häckakärror” sammanbundna med en ”långvagn” för att lasta och hemtransportera sitt material till boningshus och lador. Golvstockarna rörde sig då om virke i dimensionen 4½ x 9 tum, bjälkar och sparrar 4 x 8 tum så att man kan ju säga att hus byggda på den tiden är försedda med en stabil trästomme.

På östra sidan av järnvägen liknade Timmergården nästan en kringbyggd gård. I norr låg en lång, smal byggnad (som revs i slutet på 80-talet) innehållande kontor, ett litet bostadsrum, upplag för hyvlade bräder, lister och stall samt längst upp låg P.B. Perssons tvättstuga. Utmed Järnvägen låg ”spikboden”, lager för spik, byggnadsbeslag, reservdelar till den tidens lantbruksmaskiner, personbilsgarage samt upplag för trä- och taktjära. I söder åter upplag av hyvlade trävaror. Mitt på gården låg i fina staplar ohyvlat virke, spånläkt, stenläkt och s.k. sekundärbräder. Dessa användes i allmänhet som formbräder vid gjutning av husgrunder för att sedan sågas i bitar som trossbotten i boningshus. Tvenne grindar fullbordade inhägnaden. På gården fanns även en bensinpump.

Ur ”Skåne-Köpmän” tryckt dec 1924:

P. B. Persson, Förslövsholm.

Firma i byggnadsmaterialier och lantbruksmaskiner, etablerad 1884 av P. Larsson. Nuvarande innehavaren, Patrik Bernhard Persson, född i Västra Karups församling, Kristianstads län den 11 okt 1876, övertog firman 1901. Ordförande i valnämnden; ordförande i Förslövs Andelselektricitetsförening; verkställande direktör i Förslövsholms Strumpfabrik; styrelseledamot i A.-B. Nordiska Handelsbankens avdelningskontor i Ängelholm.

Peärsson & Co (Mercuriv 23)

Nästa fastighet ligger precis i vägkorsningen.

Det var byns största lanthandel, en grönmålad träbyggnad med en hög ektrappa på gaveln och ingång till butiken. Affären startades av Anton Olsson på 1890-talet. På 1920-talet köpte Sven Peärsson affären. Framför affären fanns en lång bom där kunderna kunde binda sina hästar. I början av fyrtiotalet, sedan (1940-talet) den övertogs av Torsten Peärsson (son till Sven) och Erik Persson (svärson) under Firma Peärsson & Co, genomgick fastigheten en genomgripande renovering. Ektrappan ersattes av en större halvrund cementtrappa.

1935 började Erik Johansson från Kroken där som springpojke. Han blev senare missionär. Alla varor kom med järnväg så Erik hämtade alla varorna vid godsmagasinet med en enaxlig liten kärra.

Den 17 juli 1961 totalförstördes fastigheten genom en brand. Tomten såldes sedan till Sven Andersson i Strövelstorp, som sedan uppförde en vacker souterrängvilla.

(Sven Andersson berättar)

Ur ”Skåne-Köpmän” tryckt dec 1924:

Sven Peärsson, Förslövsholm.

Firma i specerier och kolonialvaror, glas och porslin, manufaktur och järnvaror samt gödning och fröer med filial i Slammarp, etablerad 1884 av Anton Olsson. Nuvarande innehavare: Sven Peter Peärsson, född i Grevie församling, Kristianstads län den 2 jan 1874, övertog firman 1919. Innehäft egen firma i branschen i Grevie 1897-1912.

Ebba Olssons (Mercuriv 26)

Innan vi går vidare tittar vi upp i backen där vi tog de första fotografierna i tre riktningar. Ser man till vänster ligger där en fastighet där Ebba Ingeborg Olsson 1919 startade en Firma i specerier och kolonialvaror, glas och porslin, manufaktur och vävnader. Ebba Olssons far Anton hade tidigare ägt Sven Perssons affär. I kontraktet som skrevs vid köpet lovade Anton Olsson att inte öppna affär under sin livstid. Detta löfte höll han, men han lurade ju Sven Persson genom att dottern öppnade en sådan.

Hugo Johansson har berättat att min mor Elsa Holmberg var expedit här innan hon blev expedit hos Hanna Lundberg som senare hennes far köpte åt henne.

Allie Nilsson från Fogdarp var expedit hos Ebba Olsson.

Från början hade huset en våning och källare, men 1952 byggdes ytterligare en våning.

Affären upphörde 1976 och då ägde Allie och Sture Nilsson fastigheten.

I fastigheten hade Lundvall skrädderi och senare fanns en blomsteraffär i källaren.

Ur ”Skåne-Köpmän” tryckt dec 1924:

Ebba Olsson, Förslövsholm.

Firma i specerier och kolonialvaror, glas och porslin, manufaktur och vävnader, etablerad 1919 av nuvarande innehavaren, Ebba Ingeborg Olsson, född i Förslövs församling, Kristianstads län den 27 juni 1888. Kassör i D. U. F:s (De ungas förbund) lokalavdelning i Förslövsholm.

(Stationsv 13)

Nu vänder vi och går ner mot stationen och kommer till villan efter Peärsson & Co som då ägdes av spannmålshandlare Larsson, där han bodde med hushållerskan och en liten tax. Han ägde även den stora magasinsbyggnaden som låg mitt för ovannämnda affär. Affärerna gick kanske inte så lysande, så han blev försatt i konkurs. På den tiden kanske en skam som inte kunde bäras av honom. Först avlivade han sin hund och sedan ändade han sitt eget liv. Senare ägare blev f.d. banvaktare Widell. Frisör Wennerberg (man till den Wennerberg som hade charkuteri hos Adlers) bedrev rörelse här. Sedan hade barberare Berg en liten rakstuga i fastigheten. Arthur Pettersson förvärvade sedan fastigheten och inredde en liten lägenhet på andra våningen. Barberstugan övertogs sedan av Henning Strömberg, som drev den på platsen tills Stiftelsen Bjärehem byggde en servicebyggnad

(Stationsv 17)

Nu går vi förbi ett hus fram till ett hus som byggdes av Sante Gudmundsson och hans mamma.

Förmodligen fick de pengar till bygget efter faderns död och då en av bröderna tog över gården och löste ut de andra. Här startade Sante bokbinderi.

Mamman bodde tidigare vid Lilla Vårdslahuset som ligger bredvid det i dag belägna Utsiktscaféet. De hade där getter och hon gick ibland hela vägen till Höganäs för att saluföra messmör.

Fru Julia Wennergren som tidigare hette Eriksson köpte fastigheten av Sante och startade ett Café och bageri. Hennes man Bror Wennergren arbetade som svarvare på Bildeve inne i Ängelholm.

De hade tre barn äldst Birgitta, Axel och Mildred gift Killberg

Bror byggde ett litet hus ovanför i backen där han och Axel hade en liten bilverkstad där unga motorcykelägare fick vara och meka ibland. Axel bedrev även en taxirörelse.

Maja och Nils Santesson har innehaft caféet efter Wennergrens.

Det har funnits olika innehavare till caféet med olika namn såsom Gabrielssons Café och Karlssons Café

(Stationsv 19)

Nu till huset mitt emot Järnvägsstationen.

Berg hade tidigt detta hus.

År 1893 den 27 nov får skräddarmästare Nils Berg och hans hustru Marie en son som döps till Sten Sture Christian. År 1899 flyttar familjen från Förslöv till Höganäs.

Förslövs telefonstation var inredd i detta hus. Denna betjänades av de tvenne fröknarna Bengtsson, som samtidigt bedrev en liten sybehörsaffär. Säg någonting som inte de visste? Huset övertogs sedan av Erik Hagberg som kallades ”Molotov”. Hans fru Erna, banvakt Nilssons äldsta dotter, skötte telefonstationen Själv öppnade han affärsrörelse i bottenvåningen med diverse varor, bland annat kläder. Skröt storligen att han snart skulle ta död på Peärsson & Co. Till stor lycka för dem blev det dock inte så för affärerna gick nog dåligt eftersom han sedan hade grisar och höns där i stället.

I fastigheten har även varit blomsteraffären Gullvivan.

Fastigheten ägdes sedan av A.Maas. När han övertog den hade han bland annat korvförsäljning där. Maas öppnade sedan en kiosk i backen vid Bokesliden, som han senare fick stänga beroende på den farliga trafiksituationen av att ha en kiosk mitt i backen.

Tittar vi på andra sidan vägen snett till höger låg här förut en kiosk.

Denna kiosk förestods av "Nils Magnusa" Anna Nilsson och hennes dotter Ines.

När seklet var ungt var järnvägsstationen den verkliga samlingsplatsen i samhället. Tåg kom och tåg gick, folket reste och gods transporterades. Stationshuset inrymde SJ:s expedition med biljettförsäljning, morsetelegraf och även poststation med postutdelning och postfack. Posten var öppen några timmar på förmiddagen och några timmar på eftermiddagen alla dagar såväl lördag som söndag. Järnvägspersonalen fungerade även som posttjänstemän. På expeditionen fungerade stinsen Phil, stationsskrivare Djerf (vars konstnärliga alster många Förslövsbor innehar), herr Nilsson jämte två stationskarlar Hermee'n och Jönsson. Det fanns många sysslor att uträtta. Många tåg kom och gick och så gott som alla stannade, utom snälltågen. Godståg kom och gick, vagnar skulle växlas ut och in på de då befintliga sidospåren, gods lastades ut och in i godsmagasinet. Den sista byggnaden revs vid mitten på 80-talet.

Under betkampanjen på hösten var det livligt värre vid sidospåren. I ett litet skjul med en stor platta bredvid fanns en betvåg som vägde hela vagnar. Lantbrukarna fick med betgrep för hand lasta tonvis med betor i järnvägsvagnarna vilka sedan kördes in till Sockerbruket i

Ängelholm. I retur från Sockerbruket kom betmassa som användes till foder. En liten förbättring skedde när Sockerbolaget ordnade med ett annat system för lastningen. Betlassen vägdes och tippades ner i en grop, därefter lastades de i vagnarna av en mobil lyftkran på gummihjul och en stor skopa. För varje lass som lämnades tog förmannen ett prov på tjugo kilo som stoppades i en stor kasse som märktes med ett nummer.

Även Timmergården fick gods med järnväg. Det var bland annat kol, koks, briketter, torv och torvströ. Vidare kom sågade trävaror också med järnväg.

Varje måndag var det också livligt vid lastbryggan närmast Timmergården. Då kom lantbrukarna med sina grisar som skulle lastas in för transport till slakteriet i Halmstad. Bergström som var anställd av Halmstad slakteri tog emot grisarna, öronmärkte dem, noterade antalet och lastade dem i vagnar. Sedan övertog Henning Ljunggren, förmannen på Timmergården detta arbetet som en bisyssla. Även Peärsson & Co använde sig av järnvägen, dels för varor som kom, dels på försommaren då de lastade rätt många vagnar nypotatis för transport till Stockholm. Lantbrukarna kom på den tiden själva med hästskjutsar till lastkajen med sina potatissäckar.

Så länge tågen drevs med ånglok var pumpare Andersson också tjänsteman på SJ. Han förestod och skötte pumphuset, beläget borta över bäcken vid mejeriet. Stationskarlarna hade också ett stort arbete med att skyffla och hålla rent på det stora området som bangården med tillhörande trädgård utgjorde. Landsvägsbommarna sköttes manuellt, varför nattjour måste uppehållas.

År 1935 elektrifierades järnvägen.

År 1978 ca revs stationsbyggnaden. Ett litet tag till var det möjligt att åka tåg härifrån, och då fick man vrida en skylt ("Plåtstins") så att lokföraren kunde stanna.

Nu går vi vidare på vår vandring. Nästa fastighet har ägts av bryggaren Hilmer Johansson. Tidigare hade han bryggeriet på "Långholmen"

Här hade Ohlin, som var gift med bryggarens Elsa en cykelverkstad och lite försäljning. 1947 ungefär köpte Ohlin fastigheten intill filialen till Peärsson & Co vid mejeriet. Det var Peärsson & Co som ägde det då.

(Stationsv 21)

Intill låg ett litet lantbruk ägt av bryggaren Hilmer Johansson. Här skedde bryggningen av svagdrickan, som sedan distribuerades i små ekkuttingar på fem och tio liter.

Margit Ingelsberg f Åström berättar om detta ställe:

Hilmer johansson, som före min tid varit bryggare, hade nu gården bortom hotellet. Där hämtade vi mjölk och jag gick ofta dit på kvällen med en tom spann, satte den på en hylla på gården och tog hem den fulla spannen.

Eftersom far brukade en bit jord mellan missionshuset och skräddare Ljunggrens, kom alltid Hilmer Johansson med sina hästar och körde upp potatisen eller när andra körslor behövdes.

Hotellet (Stationsv 23)

Sedan kommer vi till ortens festplats, Hotellet, en gång en enplansfastighet med papptak.

Ursprungligen år 1884 byggdes hotellet av kommunen som arrenderade ut det till olika krögare. Där fanns bostad till arrendatorn, resanderum, ölstuga och en festsal.

En besökare skrev: "Till höger i tamburen bodde hotellägaren Carl Hansson med fru och sonen Charles. Rakt fram låg ölstugan med stort bord och bänkar, ibland tämligen välbesökt. Till vänster låg tvenne resanderum och därinnanför den s.k. festsalen, där ungdomar ibland samlades till lite dans och orkestrarna bland andra Tyska Willy och Ernst Strömberg".

Fru Hansson lär ha haft en liten charkuteributik (byns första charketuri på tidigt 1920-tal) i källaren. Hotellet övertogs senare av fröken Sprimont, som kom från någon hotellrörelse i Helsingborg. Huset byggdes på med en ny våning och fyllde på det sättet samhällets behov av en samlingsplats. Rörelsen bedrevs sedan i olika turer med Alf Malmström inblandad. Senast har hotellet drivits av Sten Gustavsson som även hade lampaffär där tills det byggdes om till bostäder.

(Stationsv 29)

I nästa hus fanns också en liten rörelse utövad av vagnmakare och finsnickare Welander. Huset köptes sedan av Helge Jönsson som var toffelspikare nere hos Herman Holmberg.

Om detta berättar Margit Ingelsberg f Åström.

"Vagnmakare Welander, en snäll gammal farbror, minns jag mycket väl. Som barn var jag ofta inne hos honom på hans verkstad. Jag satt på hyvelbänken och tittade på när han trampade sin såg. Pipan hade han jämt i munnen och ibland skickades jag att köpa tobak åt honom. Om jag minns rätt, var det ett ganska stort paket som hette Cigarravfall.

Det hände att Welander någon gång sjöng "Till Kulla vi rulla, till Kulla vi rulla när järnväg vi fått".

Antagligen hade Welander varit i Amerika. Deras hus var byggt i amerikansk stil. Deras dotter Julia var i Amerika och kom hem på besök någon gång.

(Stationsv 31)

Nästa villa har bebotts av en mycket skicklig målarmästare Åström med familj. Denna fastighet var tidigare ett lantbruk innan järnvägen kom.

Om detta berättar Margit Ingelsberg f Åström.

"Min far Joel Åström föddes 1882 i Ausås, där hans far var målarmästare. År 1907 gifte far sig med Emma Nilsson, också hon från Ausås. Samma år köpte far fastigheten bredvid Ebba Olssons affär uppför backen i hörnet ner mot mejeriet och etablerade sig där som målarmästare. Där föddes dottern Gunborg 1908 och sonen Gunnar 1912. Omkring år 1917 sålde far fastigheten till Karl Eriksson och köpte fastigheten i Slammarp (jag vill minnas av Mårtensson). I Slammarp föddes jag 1920 och min lillebror John 1925.

I en särskild byggnad hade far sin verkstad, som på gaveln hade stora portar. I min tidiga barndom målade far åkvagnar, skåp och andra möbler. Somliga möbler skulle ådras och det var spännande att se på när far gjorde det. Någon gång skulle möbler guldsmyckas. Att lägga på bladguld krävde ett mycket noggrant utfört arbete. På 30-talet målade far vägs skyltar. De skulle först grundstrykas och det fick bror Johan och jag hjälpa till med. Efter fars död 1944 sålde mor huset först till (Håkansson?) som sedan sålde det till Bernhard Bondesson. Till sin död 1948 hyrde hon en lägenhet av honom."

(Stationsv 33)

Stickerskorna och bagerskorna, antagligen två systrar, bodde i nästa hus. I detta hus hade först Werner Svensson skomakeri och sedan Allan Nilsson.

De två systrarna hade en stickmaskin där de förfärdigade olika plagg åt folk.

Om detta berättar Margit Ingelsberg f Åström.

”Söder om mitt hem bodde stickerskorna eller ”töserna” som de också kallades, Matilda och Johanna Olsson. Senare flyttade också systemen Olu dit. De bodde på övervåningen när jag var liten. När Verner Svensson flyttat med sin skomakeriverkstad och skoaffär bodde de i nedervåningen, undantagandes södra delen, där Allan Nilsson hade sin skomakeriverkstad. Dessa systrar var så duktiga i alla slags handarbeten. Hos dem gjorde jag mina första lärospån i knyppling och filéknytning.

Johanna var dessutom biodlare och hade några bihus i trädgården. Det var så intressant att se på när hon slungade honung. Då fick man suga på vaxkakor och så fick man en liten burk nyslungad honung med hem. Det var gott.”

(Stationsv 35)

Åter en hantverkare bodde i nästa hus, skraddarmästare Karl Ljunggren.

(Ljungbyholmsv 3)

Nu går vi över järnvägen. I dag är här ingen järnvägsövergång utan den försvann när övergången vid gamla godsmagasinet kom till. Hade inte tunnelbygget blivit så försenat som det nu blivit hade det i dag inte funnits några spår att passera. Förut har här funnits en järnvägsövergång med bommar. Huset som ligger här till vänster, beboddes av snickaren Nylander, på vintern möbelsnickare och under sommaren byggnadsnickare.

(Ljungbyholmsv 40)

Precis vid södra järnvägsövergången i hörnet ner mot Ranarp ligger en villa som byggdes av Fritz Gustavsson med frun Anna, en lantbrukare nere från Ranarp, vilken flyttade upp till samhället. Hans gård blev smittad av "mul och klövsjukan" på 1920-talet varefter han sålde gården. köpte en bil och etablerade Förslövs första taxirörelse.

Vägen till höger ner mot Ranarp och tredje huset på höger hand har bebotts av slaktare Edvard. Här hade han slakteri och körde ut med köttet med häst och vagn.

På gamla dar sålde han fisk och var ”spritombud” åt folk.

En historia om Edvard som min mor berättade är att han alltid ledde sin cykel med sillalådan på pakethållaren. Hade han bråttom sprang han med cykeln. När han kom till gårdarna frågade han inte om de önskade sill utan han sa ”har Charless vaed harr”. Alltså, Charles var en fiskare från Lervik och om hade han varit där med sin fisk, som inte kom med tåget från Göteborg, var det ju lönlöst att få sålt något.

En annan sak om Edvard har Kaj och Anna Adler berättat:

”Han gick runt en gång i veckan och hämtade boken och pengar och så åkte han in till Ängelholm. Där gick han ned till Systembolaget som på den tiden låg på Östergatan. Och så gick han in och köpte ut vad som var beställt. Han skötte sig perfekt alltid. Sedan tog han sina två tunga väskor och gick in på restaurang Rönne som låg näst intill. Där beställde han två vita och en brun samt det vanliga. Det vanliga var dagens rätt som man var tvungen att beställa. Sedan tog han sig till tåget och åkte hem. Där gick han hem till sin bostad. Sedan gick han för att dela ut vad han köpt. Han kunde inte dela ut allt på en dag för oftast skulle han ha sig en ”Gångare”. En dag när han var på spritbolaget och slet med sina väskor kom det fram en herre och sade: ”Skulle jag kunna hjälpa till att bära de tunga väskorna?”. Det gick väl för

sig tyckte Edvard. ”Du känner kanske inte vem jag är” sade mannen till Edvard. ”Jag är pastor Svensson från Förslöv”. ”Åhh”, sade Edvard ”jag trodde du var en bodknodd”.

Hugo Johansson har berättat att Edvard åkte varje dag till Ängelholm och vissa dagar kunde han åka två turer. Han fick ihop 50 öre till en krona på varje tur. På den tiden kostade en flaska brännvin 1,65 kronor. Bröderna Åkessons, där Hugo arbetade, sålde mycket jäst som användes till annat än bakning.

(Ljungbyholmsv 11)

Femte fastigheten på vänster hand på Ljungbyholmsvägen har varit en liten gård. Tre hus bildar ett U

Från början ägdes tomten av Per Hjort och hade före järnvägens tillkomst tillhört Nygård. Per Hjort använde tomten till att från leran där göra saltorkad tegel. När all leran var slut köpte Anton Persson tomten och byggde sitt slakteri. Först bestod byggnaderna av stallänga och slaktebolänga. Slaktebolängan inreddes så att det fanns två rum och kök och där bodde fadern innan han var gift och sedan när han gifte sig runt 1902 bodde de där också ett tag. Efter ombyggnad bestod det av ett stort boningshus och två mindre vinkelbyggnader som i stort sett oförändrat finns kvar. I de mindre byggnaderna drev Anton en framgångsrik slakterirörelse. Anton körde ofta in till torget i Engelholm och "torgade", men hade även försäljning av diverse köttvaror därhemma.

År 1910 avled Anton i lunginflammation. Modern, Nanny, 30 år gammal, blev ensam med tre barn, Arthur, 7 år, Asta, 5 år och Martha, 1 år. Den ekonomiska situationen för modern och barnen förändrades drastiskt. Slakterirörelsen arrenderades först ut på fem år för 250 kronor per år till Edvard Johansson, som varit faderns dräng eller hjälpreda och som sedan såldes år 1916 till Erik ”Dalaeriken” Andersson ("Karl i Dalens påg"), varefter Nanny lät bygga sig ett nytt hus på Åselidsvägen.

Erik, med hustrun Sigrid, klarade inte av det något vidare så rörelsen lades ned 1923 då de flyttade till Starby. Sedan bodde här Bankdirektör Johannes Eriksson och hans hustru Emeli. Deras dotter Hulda var gift med Vagnmakare Janne Karlsson som även bodde här en tid innan han byggde nytt hus söder om. Han var även byggmästare.

I nästa hus på Ljungbyholmsvägen hade snickaren Janne Karlsson sitt snickeri till på 1960-talet.

I första huset på vänster hand på den lilla vägen ("Sigurds Street") som går snett ner till höger bodde skomakaren Gilbert Svensson.

I andra huset på höger hand på den lilla vägen bodde snickaren Frithof Sandberg.

Längst ner startade skomakare Verner Svensson sin bana i Förslöv.

På denna gata bodde även slaktaren Karl Johansson. Han bedrev även torghandel i Engelholm.

(Ljungbyholmsv 24 och Vallv 2)

Vi vänder åt norr och går längs järnvägen. Nu kommer vi till en före detta liten gård. Gården Slammarp Nr 3 var en frälsegård till Engeltofta och friköptes av Ola Sjunnesson år 1846. Han efterträddes av sin son Johannes Olsson som i sin tur efterträddes av sonen Hilmer Johansson som här även drev ett drickabryggeri. Hildur köpte också mer jord söder om Hotellet samt byggde en gård bredvid hotellet.

Gården ägdes tidigt av Jansson. Han sålde den till Knut Nyberger. Här fanns skjutshåll dvs skyldighet att hålla häst och vagn om någon ville åka någonstans. Denna skyldighet följde med köpet. Denna Knut tog initiativet tillsammans med en Österling och en svensk som hade gott om dollar till att bygga ”Lungsbacken” i Vantinge.

Sven Persson köpte sedermera gården, sedan han överlämnat affärsrörelsen och styckade marken. Här har funnits bageri och bryggeri. Bageriet drevs av bagare Strömberg som kom från Öllöv där han hade haft en diverseaffär. Ursprungligen kom han från Förslöv och flyttade först till Båstad där han byggde Knut Jönssons Café. Med Caféet förbyggde han sig och fick sälja. Därifrån flyttade han till en affär i Öllöv. Fru Ester, född Österling, fick hålla ordning på finanserna. Hon hade som flicka stått i affär i Vantinge. Ett av barnen var Frisörmästare Henning Strömberg. Bagare Strömberg köpte bil för att leverera bröd med. Han hade väldigt gott sursött bröd. Boningshuset köptes av skraddaren Leo Nilsson från Örkellunga, som en tid bedrev skradderi och klädesaffär där.

Det sägs att Sven P nu på äldre dar hade en Ford Perfekt ”Fyra ståplatser”.

En dag, det var vänstertrafik på den tiden, när Sven Adler med sin stora Amerikanare kom körandes vid mejeriet nere vid Åkessons från torget tog han ut svängen ordentligt på sin väg mot järnvägstationen. Då kommer Sven P från andra hållet och ”ginar” i svängen så de möts på fel sida där. När Sven P hade sålt sin bil så undrade folk varför. ”Jo”, sade han ”jag fick nya glasögon och då blev det så förbaskat många bilar på vägarna”.

Det går en liten väg precis innan den lilla gården. Hundra meter ner på den ligger Förslövs Handelsträdgård. Den startades av Gösta Jönsson.

(Ljungbyholmsv 20)

Nästa hus längs vägen norrut inrymde Matilda Mattsons Mössaffär, som försåg orten med huvudbonader. De gjorde även ”sticketäcke” åt folk.

(Ljungbyholmsv 18)

Ett hus bort är det så kallade ”Lilla Selmas hus”. Här bodde Selma Nilsson och hennes äldre fader Nils Nilsson. Han hade varit smed i Vanstad, Hjärnarps, där han även bedrev ett litet lantbruk. Barberare Berg hade raxalong här innan han flyttade över till Widells fastighet.

(Ljungbyholmsv 16)

Sista huset före vägen till Toffelfabriken och granne till strumpfabriken hade Sven-Ingvar Olsson en elaffär i ”Garaget”. Tidigare bodde här ett äldre f.d. lantbrukarpar Selma och Johannes Svensson från Severtorp i Greve. Dessförinnan bodde här en pumpare och eldare Karl Andersson f 14/12 1866 i Kvistofta och dog 31/5 1925. Hustrun Emma Pettersson f 17/5

1867 i Billinge. De hade inga egna barn men ett barnhusbarn, Cecilia Ingeborg Brita f 17/10 1905, som de först hade som fosterbarn men som de adopterade 28/10 1920. Denne Pumparen fick pumpa upp vatten i pumphuset som stod i kanten av järnvägsspåret. Vattnet togs från mejeribäcken. Ångloken fick köra in för att fylla på vatten och detta fortgick till år 1935 då järnvägen elektrifierades. Karl Andersson hade nog arbetat i mejeriet tidigare. Han hade en underlig näsa. I uthuset hade under en tid Arkelholtz sitt plåtslageri. Han bodde själv uppe bredvid Korgamakaren

Strumpfabriken (Dammv 1)

Så kommer vi till den gamla strumpfabriken.

Sommaren 1922 startade några framsynta köpmän en strumpfabrik i Förslöv. De var erfarna affärsmän och ville pröva något nytt. Nestor i skaran var den legendariske Sven Peärsson med titlar som köpman i Krogstorp, Grevie och Förslöv, bankir i Helsingborg och samhällsbyggare i Segelstorp. För två andelar svarade timmerhandlare Patrik Bernhard Persson och hans svåger, timmerhandlaren i Timmergården, N P Nilsson samt bankmannen Sante Olsson. Drivande kraft var P B Persson.

Fabriken byggdes mitt emot gamla stationshuset i Förslöv, vid vägen till Vistorp. I Chemnitz i Tyskland köptes begagnade maskiner, som långt ifrån var i bästa skick. Inköpen sköttes av P B Persson i samverkan med Henning Mannerts.

Med sig hem från Tyskland hade P B Persson Curt Willy Benedix, verkmästaren som skulle få ansvaret för driften. Hans kunskaper i svenska var tämligen kläna, så dåvarande kontoristen Erik Persson fick fungera som tolk och korrespondent. Egentligen var Erik Persson anställd som kontorist hos P B Persson, men verksamheten vid strumpfabriken administrerades av P B Perssons företag. Karaktären av familjeföretag markerades genom att Sven Peärssons son Folke blev resande för firman, och Erik Persson gifte sig så småningom med Sven Peärssons dotter Dagmar. Vid tiden för giftermålet var han dock etablerad som egen företagare.

Produktionen blev inte den stora framgång man hoppats på. Sortimentet var brett: dam-, herr- och barnstrumpor, men alla strumpstorlekar gick inte att få fram.

Fabrikationsfelet var dessutom många. Detta berodde på att den ursprungliga maskinparken var föråldrad. Efter hand köptes ny utrustning från USA.

Strumporna tillverkades i bomull och ylle och färgades i Göteborg i tre kulörer: brunt, grått och svart. När de kom tillbaka till Förslöv var de ofta missfärgade, vilket förstas gav missnöjda kunder. Och när nya råvaror som silke började dyka upp på marknaden, blev damstrumpor i bomull och ylle allt mer svårsålda.

Folke Peärsson hade det säkert inte lätt som försäljare. Det var dessutom han som fick ta emot all kritik.

Den ursprungliga tanken när firman startades, var förmodligen att den skulle övertas av P B Perssons son Gösta Patricks. Denne for till USA för att studera strumptillverkning och för att köpa nya maskiner. Dessvärre fick han TBC och dog år 1936.

Intresset för företaget minskade och 1938 såldes strumpfabriken till Folke Peärsson och Torsten Bunke, vilka delade på arbetsuppgifterna. Folke Peärsson blev disponent och svarade för driften medan Torsten Bunke skötte försäljningen. Folke Peärssons styrka låg bland annat i hans kompetens som inköpschef - en förmåga som kom väl till pass under krigsåren då tillgången på råvaror var begränsad. Råvarorna togs in över Petsamo, ett gott exempel på Folke Peärssons talang.

Till sin hjälp hade Peärsson och Bunke den mycket skicklige verkmästaren Ragnar Adler, smedson från trakten och fortfarande bosatt i Förslöv. Han tillverkade till och med reservdelar som inte gick att få tag i på annat sätt. Det sägs att Ragnar Adler kunde göra allt, utom möjligen nålarna till maskinerna.

De nya ägarna lade om driften och begränsade sortimentet till att omfatta enbart herrstrumpor. Nya råvaror, främst silke, började användas i tillverkningen. Arbetsstyrkan på fabriken omfattade omkring 20 personer, jämte ett antal kvinnor som arbetade i hemmen. Verksamheten gav bättre resultat, men textilbranschen var redan då en vanskelig satsning. Nylonet började göra sig gällande på marknaden och den lilla strumpfabriken i Förslöv orkade inte hänga med. Omkring år 1954 såldes firman till direktör Yngve Skanert, vars företag Stinson hade större resurser. Firman ombildades så småningom till Firma Swedsocks, och företaget flyttade till industriområdet i norr intill järnvägen. Swedsocks i sin tur köptes av ett investmentbolag, som efter några år flyttade verksamheten till Ulricehamn. Strumpfabriksepoken i Förslöv var dock inte till ända. Calle Jespersson, svärson till Yngve Skanert och platschef på Swedsocks, köpte för ett tiotal år sedan ett litet strumpföretag i Kungsbacka. Detta företag för nu Förslövsfabrikens traditioner vidare.

Toffelfabriken

Innan vi tittar på de två fastigheterna norrut gör vi en avstickare 500 meter västerut. Nere vid "Holmbergs damm" låg en toffelfabrik och tidigare ett stenhuggeri.

Av någon anledning flyttade Herman och Hanna Holmberg (min Morfar och Mormor) till Förslöv från Höganäs där Herman hade ett stenhuggeri.

På fastigheten som Herman köpte fanns en gammal mölla. Denna tillhörde gården intill som ägdes av Janne Johansson. Janne kallades allmänt för "Myllarens Janne". Möllan hade tidigare flyttats från sin plats invid Hugo Pettersons gård.

En byggmästare från Höganäs byggde bostaden och fabriken (stenhuggeriet, sedermera toffelfabriken).

Toffelfabriken eldhärjades år 1918. Samtidigt brann även Rudolvfält vid Ljungbyholm. Orsak och verkan? Det året bildades Förslövs brandkår.

När Hermans bror Bengt tog avsked från det militära som sergeant sade Herman att Bengt kunde överta stenhuggeriet så kunde Herman göra något annat. Det blev att Herman gjorde om fabriken till toffelfabrik, men fick lov att under en tid hjälpa sin bror med graveringen som var det svåraste. Det finns en gravsten i MunkaLjungby där namnet är felstavat, men de lämnade den billigare därför godtogs den. Bengt byggde villa och fabrik uppe vid kyrkan i Förslöv.

Herman dog år 1946 och då övertog sonen Henry rörelsen.

Henry bodde i fastigheten ca 200 meter rakt österut där han bedrivit taxirörelse och sålt radioapparater. Han hade ingen överdiskförsäljning utan levererade apparaterna när han körde taxi.

Jag bad min kusin Sven berätta om toffelfabriken.

(Förslövs Toffelfabrik)

Såpfabriken

Uppe i skogen vid Förslövs Haga, låg Per Pålssons lilla ställe. Per var en initiativrik man, dock inte som lantbrukare, där han alltid låg en god bit efter. Han uppförde en fabriksbyggnad, Förslövs Stärkelsefabrik, dit traktens lantbrukare kom med sin potatis, vilken förvandlades till potatismjöl.

(Thure Karlsson berättar att vid fabriken stod också en ångmaskin och på slutet av 30-talet och början på 40-talet kokte man potatis här. Man hade en behållare eller låda som man tömde potatisen i och släppte på ånga. Jag var här många gånger och fick kokt potatis. Det var Edvin Johansson och Sante Svensson i Kroken som skötte detta.)

Han hade också en såg.

Potatismjölstillverkningen bedrevs senare av Sven Peärsson och P.B. Persson, vilka haft fordringar på Per och därför fick utnyttja fabriken. I samhället bodde en ingenjör Olle

Arvidsson, som sedan förhyrde lokalerna och startade Bjäre Såpfabrik. Denna fabrik genomgick senare en del olika turer. När Grönvalls Läderfabrik övertagit lokalerna efter Bjäre Industrier och där försökt att av avfallet utvinna delar för en tvättmedelstillverkning, övertog de också Bjäre Såpfabrik, som flyttades dit.

Försöket gav ej önskat resultat och då köpte Torsten Peärsson och Henry Holmberg (min morbror) inventarierna av Gösta Grönvall och flyttade tillbaka till gamla stärkelsefabriken där det tillverkades såpa ett par år. För att mer rationellt kunna driva verksamheten byggde de sedan en ny fabrikslokal nere på Henrys då ägda Förslövs Toffelfabrik nere i Vistorp.

Genom anbud fick de en hel del leveranser till Försvarsverket med adress militära tvättinrättningar och till mentalsjukhus.

De tillverkade också diskmedel som levererades till traktens köpmän.

Med tiden kom nyare tvättmedel och såpan hade spelat ut sin roll så efter ett tiotal år lades även denna rörelse ner.

I fabriken nere vid toffelfabriken arbetade Joel Johansson, Edvin Johansson (förman) och ”packmaskinen” korgmakare Oscar Karlssons fru Hilma. (ett då ofta använt talesätt var: ”Packmaskinen har blivit förkyld”).

Min mor berättade en episod: ”Edvin hade varit borta en längre tid varför Joel fick en medhjälpare och Joel fick då överta Edvins sysslor. Efter ett par dagar stegade han in till Henry Holmberg och sa följande: ”Nu när ja har borjat arbeta me hoedet vill ja ha mer betalt””.

”Inom parantes” kan nämnas samhällets ”Gnosjöanda”. Under andra världskriget, då bilarna drevs med gengas, startade ovannämnda Olle Arvidsson tillsammans med Folke Persson och Torsten Peärsson tillverkning av träkol i en kolmila uppe vid den gamla stärkelsefabriken. Kolet förpackades i papperssäckar och levererades till bilägarna.

(Hans (Hasse) Andersson – en Förslövsbo berättar om sitt liv)

Nu går vi tillbaks till strumpfabriken och tittar 120 m norrut på den låga byggnaden.

”Sonnagår” (riktigt eller inte?) var en av de stora gårdarna som fanns innan järnvägen 1885.

Den siste som bedrev lantbruk här var Johannes Sonasson

Det var från denna gård som tomterna på båda sidor om Vistorpsvägen blivit avstyckade från.

I uthuset hade slaktare Edvar Johansson bostad och slakteriutrymme.

I ett av uthusen bodde Elis Ljunggren som var linnnesömmerska.

(Ljungbyholmsv 12)

Bredvid förra fastigheten låg Johanssons bageri.

Han kom från Klippan. De försökte med finkakor, men det gick inget vidare i konkurrens med Wennergrens Café. Däremot bakade han väldigt gott matbröd som han hade stora leveranser av runt om i Bjäre. Här började Ohlin innan han blev cykelmakare.

(Vistorpsv 14)

Nu skall vi gå långt. Längs järnvägen upp mot industriområdet, till höger och precis över järnvägsövergången ligger Albert Adlers Smedja.

Albert Adler började som lärling i Hornsö innanför Mönsterås.

Han flyttade till Mönsterås där han arbetade bl a med ånga.

Sedan kom han till Ängeltofta som smed. På en sådan stor gård fanns det mycket för en smed att göra. Jag fick se en bild som Anna Adler visade. Det var två enorma traktorer som stod på var sin sida om en stor åker och emellan sig drog de en stor plog som hade dubbel uppsättning blad som användes växelvis beroende på vilken av traktorerna som lindade upp vajern.. Rörelsen på plogen skedde ju med vajrar som växelvis lindades upp och av från stora vajertrummor under traktorerna. Under plöjningen förflyttade sig traktorena från den ena kortsidan på åkern till den andra.

På kvällarna hjälpte Albert till med en kalkstamp som ägdes av en man som hette Stoltenberg. Denne Stoltenberg hjälpte Albert med ett lån på 5000kr så att han kunde starta en smedja i Killebäckstorp. Rätt snart förstod Albert att det inte gick att ha en smedja i ett område med bara bönder. Han insåg att möjligheten med arbete var vida större i Förslöv som på den tiden hade många småindustrier.

Han köpte en tomt av Hedberg där smedjan i dag ligger invid järnvägsövergången. (Hade Banverket lyckats med tunneln under Hallandsåsen, hade det idag (2002.02.22) när detta skrivs inte funnits någon järnvägsövergång.) Han lejde två smålänningar att bygga smedjan och detta skedde 1917. 1922 köpte han tomten där bostadshuset ligger och byggde det. Albert och Hilma gifte sig vid sekelskiftet. De fick sex barn. Äldste sonen var Birger som flyttade till Norrtälje och blev smed, rörläggare och elektriker. Sven föddes år 1907 i Mönsterås.

Aina var äldsta dottern och föddes 1909. Ragnar föddes på Ängeltofta. Fredrik blev rörmokare i Skälderviken. Ingrid föddes 1922. (jag skriver vad jag vet).

En dag i februari 2002 var jag och besökte Anna Adler (hustru till Sven) i bostadshuset invid smedjan. I smedjan arbetar idag Kaj Adler, son till Ragnar, med diverse smidesarbeten från prydnadsföremål till nyttosaker. Bland annat ljusstakar, korköppnare, trappräcken mm. Det började med att jag lillejulafton 2001 i NST läste att Anna Adler än i dag brukar den AGA-spis som Albert satte in i huset. Sedan ringde jag upp Kaj och då blev det en intervju som resulterade i många bra kompletteringar på flera av sidorna.

Kaj var som liten ofta inne i smedjan, men hans farfar hade sagt till sina arbetare om Kaj. ”När ni kastar ett bågfilmsblad så skall ni bryta det i småbitar annars tar den lille rackaren det och sågar i mina äppelträd”

I början hyrdes halva huset ut.

I källaren hyrde en man som stoppade möbler vid namn Lundbeck

En del av bostadshuset hyrdes ut till en kvinnlig charkuterist vid namn Wennerberg som hade charkuteri här, förmodligen inte samtidigt med tapetseraren. Rökungnen finns kvar än i dag

Gert Heberlein har berättat att Albert och Sven Adler tillverkade gengasaggregat under kriget. Första aggregatet de tillverkade var till Jean Hedbergs taxibil. Det andra aggregatet var till Heberleins bil. Gert sa att magen på den store Albert stod och hoppade upp och ner när han myste över att gengasaggregatet fungerade bra med en gång.

Anna Adler, som kom från Gamlegård i Ängelbäck, berättade att när hon var liten fick de på vintern inte tända ljus förrän klockan var sex. ”Där satt man och väntade och väntade”. Att lysa med hade man ”prauser”. En form av fattigmans ljus som var tunna som pennor. Ljusstumpar brände man slut på i en ”profet”. I smedjan hjälpte hon till med lite av varje. Sven tålde inte glasull, som man isolerade rör med så det hjälpte Anna till med. Hon var även ”bokhållare” åt Sven.

(Vistorpsv 19)

Det är lätt hänt att glömma Vägkassan eftersom det idag inte finns det minsta kvar som påminner om den. Förmodligen flyttade Vägkassan härifrån 1940 till platsen där i dag skolan ligger. Där den låg byggde Skräddare Otto Hoffert ett hus på fastigheten som ligger diagonalt från Adlers över järnvägsövergången. Otto flyttade hit från huset invid Kemikalieaffären. I detta huset hade han ”syeri” i källaren.

I huset bodde två familjer nämligen gamla paret Hoffert samt sonen Lennart med familj, fru Eva (min mors kusin) och sonen Håkan.

Kaj Adler berättar följande om Vägkassan:

”Den skötte kommunens vägar. De hade några lastbilar och en råoljemotordriven väghyvel. Denna väghyvel, förmodligen Bolinder Munktell, hade ett antal dornar mellan hjulaxlarna som luckrade upp vägbanan och baktill ett blad som jämnade ut gruset. När arbetet var slut för dagen stannade föraren till hos Adlers och släppte av alla dornarna. Sedan körde han vidare och ställde in hyveln i garaget. Då satt farfar med sin familj, därav fyra pågar, och åt kvällsmat. Han sade då till två av pågarna att sätta fyr i ässjan och bära in alla dornarna i smedjan. När de ätit färdigt gick alla ut för att spetsa dornarna. Det var ett hårt arbete att med slägga slå de varma dornarna spetsiga. Nästa morgon kom föraren och satte dornarna på plats. Efter en tid begav sig alla pågarna hemifrån utom Sven. Smidet blev för tungt för en man så farfar byggde en fjäderhammare som står i smedjan än i dag”.

Hugo Andersson berättar följande om Vägkassan:

”I början av 20-talet byggde de en stor lada med stora portar och hit flyttade Vägkassan från Hjärnarp. De hade tre bilar. En liten Ford lastbil som Nils Gotthard körde. Den kunde lasta ett ton. På flaket fanns en hissordning så att sanden kunde rinna av. Den andra bilen var en Dodge och den tredje var en ScaniaVabis lastbil med massiva hjul. Dessa hjul byttes senare ut mot normala däck. Efter ett par år köptes det in två nya Scanier. Lundahl körde Dodgen och Aron Johansson körde Scania. Senare började Karl Husago när de köpte de nya Scanierna. När de flyttade upp till Olstorp hade de fyra Scanier. På den tiden när Vägkassan började fanns det hemmagjorda vägar. På vintrarna knackade bönderna sten som de senare lade på sin del av vägen och då blev det att vägarna såg olika ut beroende på vems vägstump man färdades på. När Vägkassan tog över underhållet fick de hyvla av där det var för mycket och flytta det till där det behövdes på annat håll. De breddade även vägarna. De hade en vägtrumla. Den hade två bakhjul och en stor cylinder fram som man kunde fylla med vatten för att göra den tung. Hugo var där nere rätt ofta då han arbetade hos Thydell ungefär 1926-27. År 1928 köpte alla arbetarna var sin motorcykel av märket Sarolea men av olika storlek. Året efter bytte alla ut sina motorcyklar mot nya med överliggande tank. Lundahl hade den största som var en toppventilare, de andra hade sidoventilare.

Nästa alla arbetarna var inhysta uppe hos strykerskan Emeli mitt emot storskolan. Här bodde och åt de. Karl Ols Tage bodde och åt hemma. När de kom hem på kvällarna och hade ätit körde de ut en runda på sina motorcyklar. Hos Emeli bodde minst fyra personer.

De åt frukost på morgnarna och fick sedan med sig en lunchlåda till arbetet.

Till hjälp hade hon banarbetare Oskar Hanssons fru. Hon hade tre flickor och när Oskar dog gifte hon om sig med charketuristen Eriksson som var den andre som hade charketuri i fd Folkets hus efter Lindström. Eriksson var Förslövsbo.”

(Åselidsv 4)

Fortsätter vi norrut längs järnvägen kommer vi till ett hus som har bebotts av ”Rökaren” Arthur Andersson.

Huset uppfördes 1916 av en änka som för att försörja sig byggde ett rökeri. Ett av barnen hette Arthur. Denna Arthur hade många sysslor. När han värvade sig lånade han ut sin kamera till Sante Gudmunsson

(Åselidsv 3?)

Vidare norrut kommer vi till ortens biograf.

Den uppfördes 1928, och blev ombyggd två gånger. Före 1928 hade biografen funnits i en sidobyggnad till danslokalen Åselid. När man skulle ha filmföreställning flyttade man omkring väggarna i danslokalen och här fanns sluttande golv. Redan här fanns stolar där sitsen fälldes upp när man lämnade platsen. Byggnaden värmdes upp av en spis som var tillverkad av smeden Albert Adler. Inmatningen skedde utifrån och spisen såg ut som en liggande tunna.

I den nya lokalen grävdes platsen för maskinrummet ur från backen. Maskinen var en Patemaskin som drevs för hand. De första åren fanns ingen som spelade musik, men sen var det en fru Karré från Vejbystrand som spelade. Ibland spelade Artur och Karl Tudell dragspel och flöjt.

Allt detta har sonen i huset Hugo Andersson berättat.

Jag fick även en del data av honom som gäller i kronologisk ordning från år 1922 – 1962:

Vaktmästare: Sante Gudmundsson, Henning Ljunggren, Eric Nilsson, Sven Nilsson och Leif Strömberg.

Maskinister: Edvin Andersson, Birger Adler, Hugo Andersson, Fritiof Strömberg och Knut Strömberg.

Filmleverantörer: Rudolf Thorné, Tage Hagman och Svante Hagman.

Musiker under stumfilmerna: Karl Thydell, Arthur Thydell, Emanuel Söderlund och Fru Karré.

Projektorer: Fransk Phate och Åberg (Hbg)

Ljus: 127 volt vinkelställda kolbågstavar, Vågräta med spegel och motstånd och 220 volt 250W glödlampa.

En period 1929 och 1930 kördes samma film på tre ställen. Åselid, Godtemplarhuset i Vejby samt Mäsinge Danshus av Hugo Andersson, Frithiof Strömberg och Knut Strömberg.

Under perioden (när den drevs av Hugu Andersson) 30/11 1958 – 27/5 1961:

Försålda biljetter: 15471 under 269 stycken föreställningar (57,8 pers i medeltal)

(Åselidsv 3?)

Precis bredvid ligger en byggnad som har varit ett dansställe vid namn Åselid. Inget fotografi hur det ser ut i dag eftersom Åselid revs på 1960-talet)

Edvin Andersson köpte marken 1916, Vistorp 7:16. Frun till den förra ägaren Andreas Borg gillade inte att han sålde det så de bodde kvar i gården så Anderssons bodde kvar i Folkets Hus men drev Åselid. För att det skulle bli billigare köpte han Hultabanan i Lilla Hult. Den rev han och satte upp i Åselid. Byggåret var 1918. Stenarna fick han från Åkagård. Edvin var egentligen byggmästare och har byggt fyra fastigheter i Förslöv. När han höll på att bygga den fjärde som blev den sista kom byggmästare Rantzow dit en dag och sade ”Hör du Edvin jag tycker du kunde låta bli att konkurrera med mig du som tjänar så mycket på dansandet” Edvin gick och funderade på det ett tag och när han visste att grannarna klagade på dansandet i Folkets Hus köpte han Åselid och slutade som byggmästare. Edvin gick alltid och bättrade på byggnaden. Bland annat köpte han dansbanan i Fingals dal och byggde till Åselid med den. Färdigbyggd 1942, men Edvin arbetade alltid vidare på byggnaden.

När Åselid stod klart, marscherade man från Folkets Hus i Förslöv till Åselid med musikkåren i spetsen, ett ovanligt inslag i Förslövs gatuliv.

Han köpte Hultabanen av Barkåkra musik, som åtog sig att spela på Åselid två gånger i månaden. Andra kvällar svarade främst Edvin Anderssons Skottorps musikensemble för musiken. Edvin drev själv Åselid 1918 till 1921, därefter arrenderade han ut banan.

Inuti hade Edvins bror Martin "Bas" målat tolv motiv. Själva dansbanan som var åttakantig, låg i det nedre planet tillsammans med kök och serveringsrum. Övervåningen anslöt till en utescen där åskådarna satt i slutningen bakom huset. Längs andra våningen löpte en läktare. Dansbanan var inbyggd, men på somrarna öppnades stora sidoluckor och anläggningen erhöll karaktären av en utedansbana. Byggnaden värmdes upp av en enorm ugn, som byggts av smeden Albert Adler. Den eldades röd och spred sedan god värme för dem som inte hade ångan uppe på dansgolvet.

Verksamheten på Åselid sågs inte alltid med blida ögon, och kanske allra minst av prästerna i Förslöv. Edvin Anderssons son Hugo fick inte läsa för kyrkoherde Fast, eftersom han spelade dansmusik på söndagarna. Han läste för prosten David Ehde i Barkåkra i stället.

Bland de unga i Förslöv var Åselid däremot ett omtyckt ställe. I mer än 30 år var Åselid samlingspunkt för ortens nöjesliv. Den mesta tiden drevs banan av Edvin Andersson och hans familj där hustrun Emma bakade brödet till serveringen.

Inträdet var 1,20 kr, medan damerna kom in för hälften. Tidens idol Harry Brandelius var en kär gäst.

Lokalen användes inte bara till dans; man hade även kabaréer, soaréer och hundcirkus på Åselid, liksom gymnastikuppvisningar och balettskola. SLU, Svenska landsbygdens ungdomsförbund, samt socialdemokraterna höll sina sammankomster på Åselid.

En kortare period höll skräddare Elof Nilsson från Grevie i verksamheten. Hans insatser som artistförmedlare gjorde honom väl lämpad för uppdraget.

Så byggdes den nya bygdegården i Förslöv och Åselid förlorade sin dragningskraft. Emma Andersson dog 1951 och Edvin 1958.

(Vistorpsv 11)

Nu får vi gå tillbaks till smedjan och ta till vänster upp mot kyrkan och efter ett par hus på höger hand bodde Sante Gudmundsson, bokbindare och skriftställare.

Hans huvudsakliga inkomst var tydligen "daglönare" hos bönderna.

När Artur Persson "Rökaren" värvade sig gav han sin kamera till Sante som på så vis började sin fotografiska bana.

Inne hade han bokbinderi och i uthuset hade han toffelmakeri.

Han var den förste verkmästaren på biografen och var det tills han började arbeta på kvällarna på järnvägen med att fälla bommar som var hans huvudsakliga inkomst under lång tid.

Han hjälpte även folk att deklarerat, skriva brev till myndigheter bland annat osv.

Han var "lokalredaktör" för NST. Han har skrivit väldigt mycket.

(Vistorpsv 4)

Snett över vägen låg Einar Ahringbergs Åkeri.

Det var Johannes Persson Ljungberg f.d. Åbo i Karstorp som lät bygga huset.

Detta var det andra huset som byggmästare Edvin Andersson byggde. (Det första var Hofferts hus bredvid Halda Salongen.)

Han flyttade in år 1922 och han hade varit i Amerika och tjänat pengar. Han var till yrket utbildad vagnmakare och han ägde den gård i Karstorp som Ingrid och Arne Arvidsson nu har.

Ahringberg hette Andersson när han flyttade till Förslöv. Han hade sina lastbilar först på Karstorps boställe. Hans bror Axel stannade kvar på Karstorps boställe med en lastbil medan Einar byggde garagen här och flyttade hit. Sedan kom Uno Bengtsson, kallad "Skotten", hit, men han flyttade åkerirörelsen till Ängelholm.

(Vistorpsv 2)

I huset efter fanns en liten lastbilscentral som sköttes av fru Olga Persson och gift med Gunnar Persson (S) och som även skrev lite i NST.

Hans far Johannes Persson hade bedrivit ett slakteri på fastigheten.

"Dalagustaven" Gustav Andersson, han som sedermera blev fiskhandlare och stod på torget vid mejeriet tillsammans med sin hustru Hildegard, hade också ett slakteri här. Han körde ut med häst och vagn och sålde kött till folk.

(Bygdegårdsv 2 till 8)

I den tiden stora fastigheten rakt över vägen fanns Bengt Holmbergs (som var min morfars bror) Stenhuggeri. (se Toffelfabriken).

Fastigheten bebyggdes år 1915. Verksamheten bedrevs till omkring 1950. På fastigheten fanns även ett boningshus. Hugo J trodde att slipmaskinen drevs av en oljemotor. Vattnet pumpades från bäcken.

Stenarna kom per järnväg och kördes dit upp av någon bonde.

Tre arbetare var Karl Nilsson, Albert Strömberg samt Janne Svensson.

(Vistorpsv 3)

I näst sista huset på höger hand, som byggdes av Idof Winberg på 1920-talet, bodde symaskinsagenten Gustav Johansson tillsammans med Rut "Spirella" Johansson.

Barnen Sven och Holger Bengtsson föddes cirka 1920

Här bedrev de ett Café som även hade försäljning. Gustav hade en dotter som skötte caféet.

Rörelsen upphörde när Schlyter i grannhuset konkurrerade ut dem.

(Vantingev 12)

I hörnet uppe vid vägen mellan Ängelholm och Båstad ligger på höger sida en fastighet som tidigare inrymt Schlyters café. Fastigheten brann många gånger under Schlyters tid.

Linda Schlyter var egentligen mattväverska. Efter henne tog en svenskamerikan över som hette Sigfrid Karlsson. "Skall du ha ett vinabrö" sade han. Hugo Andersson levererade lemonad hit i många år när han var utkörare för vattenfabriken i Förslöv.

(Kyrkbacken 2)

I huset precis mitt emot trappan till kyrkan bodde "sme Ahlbergs" syster Signe.

Här bedrev hon ett skrädderi. Anna Adler gick här i lära utan lön.

(Vantingev 8)

I huset lite snett emot kyrkan bedrev Karl Nilsson skomakeri. Hans hustru "skomakarens Annie" stoppade finstrumpor åt folk. I huset hyrde Ester Trädgård som strök dagen i ända åt folk, bland andra var det till Fredrik Böök.

(Vantingev 1)

I nästa hus med gaveln mot vägen bodde strykerskan Emeli på 20-30-talet.

(Ekv 2)

Harry Ahlbergs smedja. Hans fru hette Blenda.

Harry skodde mest hästar men lagade även böndernas inlämnade maskiner. Tidvis hjälpte han till på kyrkogården att gräva gravar.

Harry och Signe var barn till "Nygårds Jens" och Josefina som kom nerifrån där Ljungdals damm ligger, berättade Anna Adler.

Erik Larsson köpte fastigheten av Ahlberg och startade bilverkstad. Erik var också brandman.

Därefter köptes (1965) fastigheten av en dansk som hette Wold som sålde förbränningsugnar för avfall.

(Ekv 4?)

I nästa hus bodde på 1930-talet "Knuckeln" Sven Andersson. Han var skraddare och hade skrädleri här.

Sedan bodde "Vingerblix" Karl Nilsson här och 1940 flyttade Fritiof Strömberg hit.

Väggkassan.

Flyttades hit 1942 från en lada som låg på andra sidan järnvägen vid Adlers.

Efter "Pugeket" sista huset på vänster hand bodde skomakaren Ludvig Johansson.

Nu vänder vi söderut.

Andra huset på vänster hand efter kyrkan ligger nuvarande Heberleins..

Egentligen är det det tredje huset. Det första huset brann omkring år 1910. I detta bodde fru Pettersson som var mor till fru Linda Schlyter.

I denna fastighet har bedrivits skomakeri av Elof Winberg och slakteri och charkuteri av flera olika. Allt beskrivet av Ebba Artman på Förslövs Sockens hemsida.

På 1940-talet när Heberlein slutat slakta, hyrde en man vid namn Olsson in sig i den längan. Han var kemist nere på såpfabriken och här blandade han till olika medikament såsom hårvatten och dylikt.

På nuvarande tomten som är parkeringsplats mitt emot Heberlein,s bodde en dam som tog emot ägg. Hon var så kallad äggförmedlare.

Om vi passerar nästa hus kommer vi på vänster hand fram till där det tidigare funnits bland andra en Konsumbutik.

Här startade omkring 1900 den första butiken i Förslövs by av en man vid namn Schalin. Det var en rätt stor lanthandel med god sortering. När de övriga affärerna i Förslöv kom till klarade han sig inte i konkurrensen.

Denne Schalin hade även målerifirma och var en duktig målare.

Schalins fru dog av svampförgiftning omkring år 1900. Han var hård mot sina barn som var begåvade. En blev lärarinna i Båstad. Gerda arbetade på redaktionen inne på NST. Sonen Justus blev också målare men arbetade inte tillsammans med fadern. Yngsta dottern Emma fick som liten följa med fadern när han var ute och målade. Emma och Justus blev lite speciella.

En Konsumbutik öppnades här på 1950-talet efter att det i många år inte varit affär här.

Föreståndare var en man vid namn Thor. Affären gick inte så bra.

Konsumbutiken köptes av en lantbrukare Emil Olsson från Hålarp för att efter några år (två till tre) läggas ned på 1960-talet. Affären hade gått bra så nedläggningen var att Emil O i stället öppnade en affär på nedre våningen i funkishuset ovanför Bygdegården. Hans Karlsson, som skulle säga morbror till Emil har arbetat i båda affärerna. Affärerna gick emellertid inte så bra i det nya huset. Det låg för långt från vägen och Emil Olsson dog helt hastigt.

Mellan funkishuset och vägen har funnits en bensinmack. Företrädevis för margarinfabrikens bil(ar).

På andra sidan bodde Rangström. Huset hette Alunda. Rangström hade stor trädgård med försäljning av alla produkterna.

Tandläkare Amylon hade praktik här på 40-talet.

Nere till vänster före bäcken ligger ”Margarinfabriken”.

Den startades som aktiebolag av mejerist Hjalmar Uddman, Åke Bergström, Kark Kull från Dömostorps gård i Halland och Richard Scholander på Rosenhult.. Åke Bergström var disponent, Sten Söderholm var verkmästare och dessutom fanns några kvinnliga och manliga medhjälpare.

Man köpte den lilla gården MARIEDAL år 1920.

Mariedal eller Färgarens

Ellen Uddman minns i samtal med Ebba Artman ...”Jag var här tillsammans med sin mormor för att lämna ull som skulle färgas svart. Jag minns att det var så lummigt runt huset och på gården”. Ellen är född i febr 1902, så Färgarens var här till åtminstone 1906.

Sedan bodde här en man som gick på kryckor och kallades för ”Hoppestetten”. Han hade en hushållerska, som hette Jeanette. Hon var strykerska. När sådant arbete började ta slut gick hon omkring och tvättade åt folk.

Fabriken var liten från början, men den byggdes till senare. Kontoret fanns i den gamla gården, så de rev inte alla byggnaderna då fabriken uppfördes. Alldeles norr om fabriken låg ett gammalt hus, där två gamla tanter bodde. I detta hus bodde fru Bergström, mor till Åke Bergström, ett tag innan det revs.

Bland de första som arbetade på fabriken var bröderna Axel och Valfrid Pålsson från Vejby. Ellen Uddman arbetade på kontoret.

Ruth Wähling som då hette Rangström bodde på Alunda. De brukade tvätta i bäcken, men sedan Margarinfabriken kommit til, blev det slut med det. Ibland kom stora fettklickar seglande på vattnet. Även fisken i bäcken dog.

Ellen Uddman minns om margarintransporterna. ”Lastbilarna som körde till Stockholm med margarinet brukade stanna på flera platser på vägen. Vem som helst kunde få åka med bilen.

En resa kostade 10 kronor. En gång när jag skulle hälsa på Stjärnes i Stockholm följde jag med margarinbilen. Det var mitt i natten innan vi kom fram till Långholmen. Jag tog taxi därifrån till Stjärnes. De hade låtit ljuset vara tänd så jag skulle se var de bodde”.

Rörelsen gick bra, men med tiden framkom fordringar på vitaminisering samt svårigheter att under kriget få olja. Omsättningen var liten och därför såldes Margarinfabriken till MFA, MARGARINFABRIKERNAS AB i Karpalund år 1941.

MFA fortsatte tillverkningen en tid en tid. Bland annat gjorde de smörblandat margarin som hette TRE ESS. Namnet på fabriken ändrades sedan till Bjäre Industrier, då med tillverkning av fruktprodukter.

Det skedde ytterligare sammanslagning och rörelsen flyttades till Karpalund vid Kristianstad. Valfrid Pålsson och Sture Persson flyttade med till Karpalund.

Fastigheterna köptes nu av Grönvalls Läderfabrik som på prov sökte utvinna tvättmedel ur sitt avfall, ett prov som inte utföll till belåtenhet.

Under en tid fanns här Zadigs Gummifabrik.

Marken har förvärvats av Båstad kommun på 1960-talet, husen rivits och här ligger nu Ängahällan.

Gert Heberlein arbetade på musteriet som grabb och berättade följande:

Hackvins sedermera Ekhem's åkeri i Håle körde allt margarin som tillverkades. Han körde margarinet till Stockholm bland annat. ”Margarin Svensson” som bodde bredvid där Gert bodde, hade en gammal Ford 29a och körde lite småärende.

När det var musteri arbetade Gert där. Erik Persson var också en av arbetarna.

Hela området var proppfullt med tunnor där vissa rymde 5000 liter. Alla fylldes med must. Man hade stora slangar som det kom must igenom. Tunnorna fylldes nästa ända upp. Sedan hällde man flera liter svavelsyra där i. Svavelsyran var så stark så den tog andan ifrån dem som arbetade med detta.

Tågen kom in till järnvägstationen vid tiotiden på kvällarna och sedan var det åkare Ahringberg som körde upp äpplena till musteriet. Vi pojkar hjälpte ofta till med lådorna då vi kunde få en slant. Äpplena låg i lådor. Lådorna vinklades för hand då äpplena hälldes i en stor bassäng med vatten i. Sedan åkte äpplena upp med en elevator och maldes och pressades. När det blev fullt i tunnan upptill vid elevatorn svämmade äpplena över och ramlade ner på ett plåttak. Det var Eriksson som även kallades ”stickelbärjesus”, somskötte elevatorn.

Så fort han hörde att det skramlade på taket stängde han elevatorn. Vi pågar var ju väldigt stygga och slängde äpplen på taket och då var han kvickt framme och stängde elevatorn.

Tunnorna pluggades med pluggar som bland andra Gert cyklade och hämtade hos tunnebindaren i Margretetorp.

Valfrid Pålsson flyttade med fabriken till Karpalund.

På den tiden ville Bjäre Industrier bygga ut i Förslöv men det blev stopp med det. Elof Troedsson som satt i kommunen sa: ”Här skall inte byggas för om det skall byggas ut måste dom ha fler arbetare och då får vi inga arbetare till våra lantbruk”.

I sista huset på höger sida innan banken har Olga Söderholm haft damfrisering

-----
andersimagnarp@hotmail.com
0706 634326

Bilaga 1

Personer som jag intervjuat:

Anna Adler
Kaj Adler
Hugo och Svea Andersson
Arvid och Runa Andersson
Sven Andersson
Ebba Artman
Bo Eliasson
Ingeborg Eriksson
Alice Halander
Ruth Hansson
Gert Heberlein
Sven Holmberg
Margit Ingelsberg f Åström
Fride Jansson
Hugo Johansson
Margit Johansson
Helge och Inga Jönsson
Sture Jönsson
Marianne Nerhagen
Thure Karlsson
Inga Olsson
Arthur Persson (via audioband)
Inga Sjunnesson
Elsa Weister

Bilaga 2

Vantinge Lokalförening
Frisör Sjöberg
Specerihandlare Nore Blixt
Specerihandlare Knut Hansson
Lokalföreningen
Sybehörsaffär Berith Andersson
Folkets Hus
Fabrikör Strand
Bagare Strömberg
Charketurier Gunnar Eriksson
Charketurier Lindström
Charketurier Yngve Jönsson
Bagare Gunnar Svensson
Konstnär Harald Kraft
Cykelreparatör Fritiof Strömberg
Skräddare Johan Lundvall
Vattenfabrikör Carl Thurén
Vattenfabrikör Karl Nilsson
Korgamakare Sture Karlsson
Försäljare Erik Andersson
Korgamakare Oskar Karlsson
Frisör Erik Wester
Skomakare Kurt Jönsson
Möbelhandlare Erik Hansson
Elektriker Arvid Olsson
Skomakare Allan Nilsson
Skomakare Gösta Rosen
Fiskhandlare Malte Johansson
Klockmakare Helmer Jönsson
Banken
Skräddarmästare Janne Johlin
Modeaffärsinnehavare Hanna Lundberg
Modeaffärsinnehavare Elsa Holmberg – Olsson
Spannmålshandlare Karl Olsson
Skräddare Ivar Svensson
Damfrisör
Skräddare Otto Hoffert
Skomakare Verner Svensson
Bagare Anton Ljunggren
Damfrisör Britt Ljunggren
Specerihandlare Ivan Magnusson
Radiohandlare Göran Olsson
Grisahandlare Per Bergström
Kemikaliehandlare Kjellander
Kemikaliehandlare Thor
Färghandlare Karl Axel Nilsson
Kistförsäljare Karl Troedsson
Damfrisör Maj Jönsson
Mejeriet

Specerihandlare Nils Jönsson
Skräddare Nils Berg
Specerihandlare Nilsjöns Emma
Specerihandlare Bröderna Åkesson
Specerihandlare Peärsson & Co
Tandläkare Persson
Posten
Bagare Bäck
Urmakare Bäck
Sadelmakare Alex Persson
Sportaffärsinnehavare Henry Holmberg
Cykelmakare Einar Ohlin
Ägg och Fläskförsäljare Jöns Persson
Timmergården
Specerihandlare Peärsson & Co
Specerihandlare Ebba Olsson
Spannmålshandlare Larsson
Frisör Wennerberg
Barberare Berg
Frisör Henning Strömberg
Bokbindare Sante Gudmundsson
Wennergrens Café
Maja och Nils Santessons Café
Karlssons Café
Telefonstationen
Skräddare Nils Berg
Affärsinnehavare Erik Hagberg
Stationskiosken
Järnvägstationen
Bryggare Hilmer Johansson
Hotellet
Charketurist Hansson
Vagnmakare Welander
Målarvärd Åström
Stickorskor
Skräddare Karl Ljunggren
Snickare Nylander
Taxichaufför Fritz Gustavsson
Slaktare Edvard
Slaktare Anton Persson
Slaktare Erik Andersson
Snickare Janne Karlsson
Skomakare Gilbert Svensson
Skräddare Leo Nilsson
Skjutshåll
Handelsträdgårdsmästare Gösta Jönsson
Mössaffär
Elaffär
Strumpfabrik
Toffelfabriken
Såpfabriken
Slaktare Edvard i Sonnegård.

Bagare Johansson
Smederna Albert och Sven Adler
Tapetsrare Lundbeck
Charketurist Wennerberg
Väggkassan
Rökaren Artur Persson
Biograf Åselid
Dansbanan Åselid
Skriftställare Sante Gudmundsson
Åkeriägare Einar Ahringberg
Lastbilcentral
Slaktare Johannes Persson
Slaktare Gustav Andersson
Stenhuggare Bengt Holmberg
Café "Bengtsson"
Café "Schlyter"
Sömmerska Signe Ahlberg
Skomakare Karl Nilsson
Strykerska Ester Trädgård
Strykerska Emeli
Smed Harry ahlberg
Bilreparatör Erik Larsson
Försäljare Wold
Skräddare Sven Andersson
Skomakare Ludvig Johansson
Slaktarmästare Johan trädgård
Charkuterist Heberlein
Kemist Olsson
Skomakare E Winberg
Specerihandlare Schalin
Konsumbutik
Specerihandlare Emil Olsson
Fruktförsäljare Rangström
Färgaren
Margarinfabriken
Damfrisör Olga Söderholm

Anm 1

Frågor. Vem är följande eller var fanns:
Skomakare Velin (omnämnd av "Rökaren")
Arvid Olssons snickerifabrik
Arvid Olsson cykelverkstad.
Alla taxichaufförer.
Elverk i Förslöv (menas elförening?)
Vem sålde glas i Halda-huset.
Snickare A. N. Hedlund i Slammarp

Anm 2

I en bok som heter Sveriges Handelskalender 1877-1878 som jag såg den 20080524 när jag besökte Rusthållargården i Arild fanns följande under FÖRSLÖF

Handlande:

Johansson, J. P. (Grefvie), div.

Johansson, Nils (d:o), div.

Johansson P. M. (Förslöf), div.

Jönsson, Nils (d:o), div.

Sjölin, S. (d:o), div.

Svensson, G. (Grefvie), div.

Svensson, Troved (Förslöf), div.

Sånesson, Börje (Grefvie), div.

Troedsson, N. (Förslöf), div.

Waldemarsson, W. (Grefvie), div.

Handtverkare:

Bagare: N. Olsson.

Målare: J. Jonsson.

Smeder: Holmgren, J. P. Johansson, Sal. Lundblad.

Urmakare: J. Rehnström.

Vagnmakare: N. P. Persson.